

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

MAGISTERSKÉ / KOMBINOVANÉ ŠTÚDIUM

2014 – 2016

DIPLOMOVÁ PRÁCA

Filip Haško

Nórsko – potenciál cestovného ruchu

Praha 2016

Vedúca diplomovej práce: Ing. Iveta Hamarneh, Ph.D

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

MASTER COMBINED (PART TIME) STUDIES

2014 – 2016

DIPLOMA THESIS

Filip Haško

Norway – tourism potential

Prague 2016

Diploma Thesis Work Supervisor: Ing. Iveta Hamarneh, Ph.D.

Prehlásenie

Prehlasujem, že predložená diplomová práca je mojim pôvodným autorským dielom, ktoré som vypracoval samostatne. Všetku literatúru a ďalšie zdroje, z ktorých som pri spracovaní čerpal, v práci riadne citujem a sú uvedené v zozname použitých zdrojov.

Suhlasím s prezenčným sprístupnením svojej práce v univerzitnej knižnici.

V Prahe dňa

Filip Haško

Pod'akovanie

Na tomto mieste by som rád pod'akoval Ing. Ivete Hamarneh Ph.D. za cenné podnety, odborné rady, pripomienky, trpezlivosť a predovšetkým čas venovaný tejto bakalárskej práci.

Anotácia

Práca sa zaoberá Nórskom ako krajinou, ktorá má určitý potenciál pre cestovný ruch, najmä pre zahraničného turistu. V rámci práce sú poskytnuté teoretické informácie o danej krajine ako aj analytické informácie o aktuálnej úrovni domáceho a zahraničného cestovného ruchu v krajine. Práca ponúka opis najatraktívnejších lokalít a turistických zážitkov v Nórsku. Záverom práca ponúka návrh optimálneho zájazdu pre slovenského zákazníka cestovnej kancelárie do tejto krajiny.

Kľúčové slová: Cestovný ruch, krajina, Nórsko, potenciál cestovného ruchu, ekonomika, príroda, fjordy, Oslo, štatistiky.

Annotation

This work deals with Norway as a country that has a potential for tourism, especially for foreign tourists. In the work it is given theoretical information about the country as well as analytical information on the current level of domestic and foreign tourism in the country. The work offers a description of the most attractive sites and tourist experience in the country. Finally, the thesis offers a proposal of the optimal trips for Slovak travel agency customer in the country.

Keywords: Tourism, country, Norway, potential of tourism, nature, economic, Oslo, fjords, statistics.

OBSAH

ÚVOD.....	9
1 VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA NÓRSKA.....	12
1.1 Historická charakteristika.....	12
Geografická charakteristika.....	13
1.2 Demografická charakteristika.....	16
1.3 Hospodárska charakteristika.....	17
1.4 Politická charakteristika.....	19
2 CESTOVNÝ RUCH V NÓRSKA.....	20
2.1 Cestovné informácie a formality, prístup do krajiny.....	20
2.2 Ubytovanie a stravovanie.....	24
2.3 Najväčšie turistické zaujímavosti.....	25
2.3.1 Bergen.....	25
2.3.2 Trondheim.....	26
2.3.3 Oslo.....	27
2.3.4 Vesterály.....	29
2.3.5 Lofoty.....	30
2.3.6 Nordkapp a ostrov Magerøya.....	32
2.3.7 Polárna žiara.....	32
2.3.8 Ľadovce, vodopády a fjordy.....	33
2.3.9 Trolie chodníky.....	35
2.4 Inovácie v oblasti cestovného ruchu.....	35
2.5 Ekonomický vplyv cestovného ruchu na ekonomiku Nórska a zamestnanosť.....	37
3 CESTOVATEĽSKÝ PROFIL TURISTU, KOMPARÁCIA PONÚK CK A SWOT ANALÝZA.....	39
3.1 Profil zahraničného turistu.....	39
3.2 Profil domáceho turistu.....	43
3.3 Komparácia ponúk slov. a českých cest. kancelárii a agentúr.....	47
3.3.1 Okružné plavby okolo Nórska a jeho fjordov.....	49
3.3.2 Rybolov v Nórsku.....	49
3.3.3 Cestovná kancelária Bubo.....	51
3.4 SWOT analýza potenciálu nórskeho turizmu pre zahraničného turistu.....	54
4 NÁVRH OPTIMÁLNEHO ZÁJAZDU DO NÓRSKA.....	56
4.1 Dotazník.....	56
4.2 Respondenti.....	57
4.3 Zhodnotenie a závery dotazníkového riešenia.....	57
4.4 Návrh zájazdu.....	62
4.5 Kalkulácia zájazdu.....	66

ZÁVER.....	69
ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY.....	72
ZOZNAM SKRATIEK A ZNAČIEK.....	77
ZOZNAM TABULIEK A GRAFOV.....	78
ZOZNAM PRÍLOH.....	79
PRÍLOHY	

ÚVOD

Krajina s nádhernou divokou prírodou, kraj rozprávkových trollov, krajina strmých vodopádov, jazier či fjordov zarezávajúcich sa hlboko do pevniny s celoročne zasneženými vrcholkami hôr, takto by sa jednou vetou dalo charakterizovať Nórsko pre potreby cestovného ruchu. Ale je toho samozrejme oveľa viac.

Uvedenú tému sme si vybrali z dôvodu, že Nórsko ako súčasť Škandinávie je celkovo nesmierne sympatická oblasť svojou vysokou životnou úrovňou, prekrásnou zachovalou prírodou, ktorú si obyvatelia severských krajín nesmierne vážia a starajú sa o ňu ekologickým spôsobom. Nórsko je nie len krásne hlavné mesto Oslo, ale aj malebná vidiecka krajina, množstvo fjordov ťahajúcich sa do vnútrozemia niekedy až niekoľko kilometrov, množstvá skalných vrcholov pokrytých ľadom a v neposlednom prípade je tu krásna, zelená a najmä nedotknutá krajina. Nádherné scenérie fjordov, útesy a divoké hory, či zalesnené údolia radia dnes Nórsko medzi najkrajšie krajiny v Európe. Nórsko pôsobí ako krajina, kde harmonické nažívanie obyvateľov s prírodou je prirodzené, z čoho by si mohla zobrať príklad nejedna krajina.

Práca je rozdelená do štyroch rovnomerných častí, pričom možno povedať, že prvé dva kapitoly práce sú teoretické a ďalšie dve kapitoly práce sú analytické. Prvá kapitola predstavuje teoretické východiská práce, kde je prezentovaná krajina Nórsko v rámci jej všeobecnej charakteristiky. Tu je definovaná historická, geografická, demografická, hospodárska a politická charakteristika danej krajiny.

V rámci druhej teoretickej kapitoly práce je pozornosť venovaná cestovnému ruchu v Nórskom kráľovstve. V rámci uvedeného sú prezentované v rámci práce cestovné informácie, potrebné formality ako aj prístup do krajiny pre zahraničných návštevníkov. Taktiež sa tu zaoberáme formami ubytovania a stravovania pre turistov v rámci krajiny. Posledná časť tejto kapitoly je venovaná najväčším turistickým zaujímavostiam ako sú mestá Bergen, Trondheim, Oslo, Vesterály, Lofoty, Nordkapp a Magerøya. Taktiež sa tu zaoberáme turistickými atrakciami Nórska ako je polárna žiara, ľadovce, vodopády,

fjordy a Trolie chodníky. Na základe štatistických údajov o cestovnom ruchu zo samostanej časti 2. kapitoly, jeho vplyve na Nórsku ekonomiku a prírodu, zhodnotenie materiálne – technickej základne, infraštruktúry a prírodný potenciál, zhodnotíme úroveň a vplyv potenciálu cestovného ruchu pre Nórsko. Tretia časť práce je zameraná analyticky na cestovateľský profil turistu, ktorý navštívi Nórsko. V rámci tejto časti práce je v prvom rade venovaná pozornosť profilu zahraničného turistu a následne aj profilu domáceho nórskeho turistu. Ďalej je práca venovaná komparácii ponúk slovenských a českých cestovných kancelárií a agentúr, čo sa týka zájazdových pobytov do Nórskeho kráľovstva, najmä okružným plavbám okolo Nórska a jeho fjordov a rybolovu v Nórsku. V rámci vyššie uvedenej komparácie je osobitná pozornosť venovaná slovenskej cestovnej kancelárii Bubo. Záverom tretej kapitoly je vytvorená SWOT analýza potenciálu nórskeho turizmu pre zahraničného turistu, ktorá vychádza z prvých troch kapitol práce.

Posledná časť práce je venovaná hlavnému (primárnemu) cieľu práce, a to návrhu optimálneho zájazdu do Nórska. Tento zájazd je zostavovaný na základe vyhodnotenia a záverov dotazníkového šetrenia, ktorý bol uskutočnený autorom práce medzi 590 respondentmi. Dotazník je pochopiteľne súčasťou práce, konkrétne jej prílohy. Práca ponúka aj analýzu výberu respondentov a najmä slovné, percentuálne aj grafické vyhodnotenie záverov dotazníkového riešenia a z toho premeniaceho návrhu 12 - dňového zájazdu do Nórska.

Ako zdroje informácií pri tvorbe práce nám poslúžili knižné zdroje, najmä čo sa týka teoretickej časti práce. ďalej sme použili veľké množstvo časopiseckých, zborníkových a najmä internetových zdrojov, pričom je potrebné povedať, že sme využívali len odborne kvalitné internetové zdroje napr. Európskej únie, vládnych webov, štatistických agentúr a ústavov ako aj stránky cestovných kancelárií na Slovensku a aj v Českej republike.

V rámci práce sme využili najmä dve metódy práce a to komparáciu a analýzu. V rámci práce sme si stanovili nasledovné tri základné hypotézy:

- predpokladáme, že Nórsko je málo známa cestovateľská destinácia Slovákov,
- predpokladáme, že slovenskí turisti preferujú leteckú dopravu do Nórska,
- predpokladáme, že Nórsko má veľký potenciál ako krajina zahraničného cestovného ruchu pre slovenských turistov.

Primárnym cieľom práce je navrhnuť na základe zozbieraných teoretických informácií o samotnej krajine a cestovom ruchu v nej, optimálny zájazd pre cestovné kancelárie, teda inými slovami taký zájazd, ktorý by mal mať na Slovensku úspech a dobrú predajnosť zájazdu, t.j. o ktorý by bol záujem.

Sekundárnym, alebo vedľajším cieľom práce, je zhodnotenie potenciálu cestovného ruchu Nórska. Pod potenciálom cestovného ruchu si môžeme predstaviť z ekonomického hľadiska využitie vybudovanej infraštruktúry, resp. materiálno – technickej základne a jej kapacity. Zo zemepisného hľadiska sa jednoducho jedná o prírodný potenciál danej destinácie, a ten sa delí na prírodný a vybudovaný človekom.

Na základe vyššie uvedeného máme za to, že táto práca by mohla poslúžiť ako predloha najmä pre slovenské cestovné kancelárie, ktoré by mohli uvedený typ navrhovaného zájazdu ponúkať.

1 VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA NÓRSKA

V úvodnej kapitole, ktorá je základom teoretickej časti, si podrobne rozpišeme kapitoly o historickej, geografickej, demografickej, hospodárskej a politickej charakteristike Nórskeho kráľovstva. Nóri majú bohatú históriu siahajúcu až do 8. storočia nl., kedy vznikli prvé malé vikingské mestské útvary a tým položili základy budúceho Nórskeho kráľovstva.

1.1 Historická charakteristika

Nóri patria ku škandinávskej vetve germánskych národov severozápadnej Európy, ktoré sa sformovali zo severských normanských kmeňov ako boli napr. Vikingovia. Vikingovia, ktorí žili na tomto území, boli nielen obávaní bojovníci, ale aj odvážni moreplavci. „*Oficiálny názov krajiny znie Nórske kráľovstvo, t.j. anglicky Kingdom of Norway, nórsky Kongeriket Norge, ktoré bolo založené 7. júna 1905.*“¹

Podľa archeologických výskumov bolo Nórsko prvý krát osídlené asi v rokoch 8 000 - 10 000 pnl. lovcami a rybármi na severnom a severozápadnom pobreží Nórska. Asi pred 3 000 rokmi bolo osídľované aj nórske vnútrozemie, kde sa obyvateľstvo zaoberalo hlavne poľnohospodárstvom. Prvá historická zmienka o Nórsku prišla od Rieka Pythease (okolo roku 330 pnl.), ktorý sa ako obchodník plavil na sever Európy a dostal sa až do zeme nazývanej Thule, t.j. oblasť dnešného Trondheimu.²

Prvé štátne útvary vytvorili Vikingovia, t.j. približne začiatkom nášho v rámci malých kmeňových kniežatstiev. Rozmach krajiny nastal asi v rokoch 800 - 1050 nl., t.j. obdobie Vikingov, ktorí boli označovaní severanov podnikajúce lúpežné námorné výpravy. Na konci 9. storočia nórski Vikingovia kolonizovali Island. Vikingovia sa z Nórska postupne zjednocovali a začali sa považovať za samostatný národ. V 11. storočí prijali Nóri kresťanstvo a katolícka cirkev začala uplatňovať svoju

¹ STURLUSON, S. *Heimskringla: History of the Kings of Norway*. University of Texas Press, 1991, 440 s. ISBN 02-9273-061-6.

² KAN, A.S. *Dějiny skandinávských zemí*. Praha: Svoboda, 1983. 381-382 s. bez ISBN.

hospodársku a politickú silu po celej krajine. Takto sa vytvorila feudálnej štruktúra opierajúci sa o cirkev, kráľa a šľachtu.³

Oslo nemá veľa historických pamiatok. K zaujímavostiam patrí pevnosť a zámok Akershus, mestská radnica, sochárska galéria. V Osle je veľký počet múzeí a galérií – Munchovo múzeum, Národná galéria, Vikinské múzeum, Nórske národné múzeum. Smerom na sever za mestom sa nachádza jedna z najznámejších lyžiarskych mostíkov na svete –Holmenkollen.

Profesionálna divadelná scéna v Oslo vznikla už v roku 1827. Dnes je v Nórsku v najväčších mestách celkom 7 stálych divadiel. V Oslo je Národné divadlo, Nórske divadlo, Nové divadlo a Nórska opera. Najvýznačnejším nórsnym maliarom všetkých čias bol expresionista Edward Munch (1863 - 1944). V Oslo vyzdobil monumentálnymi diely aulu univerzity. Najtypickejšími stavbami stredovekej nórskej architektúry sú drevené kostoly. Ale vyskytujú sa tu aj stredoveké murované a kamenné kostoly. Z obdobia baroka a renesancie pochádzajú zámky Austral a Ronesdal, kráľovský palác v Oslo, parlament a nórska univerzita. Strediskom nórskeho hudobného života je Spoločnosť filharmonického orchestra v Oslo. Tá je usporiadateľkou početných koncertov. Stály orchester má Bergen a Trondheim. Významná je katedrála Nidaros – najväčšia stredoveká gotická stavba v Európe, arcibiskupský palác – najväčšia drevená stavba v severnej Európe.⁴

1.2 Geografická charakteristika

Územie Nórska sa rozprestiera v zadnej časti Škandinávského poloostrova, a to medzi 57° 57' a 71° 11' severnej šírky a medzi 4° 30' a 31° 10' východnej dĺžky. Dĺžka územia od severu k juhu je 1 752 kilometra, najväčšia šírka je 430 kilometra a najmenšia 6,3 kilometra.

³ HROCH, M. *Dějiny Norska*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2005, 221-224 s. ISBN 80-7106-407-6.

⁴ DERRY, T.K. *A History of Scandinavia: Norway, Sweden, Denmark, Finland, and Iceland*. 1 vyd., Univerzity Of Minnesota Press, 2000, 321-323 s. ISBN 97-8081-663-799-7.

„Medzi Nórskom a Dánskom leží prieliv Skagerrak. Pobrežie je lemované menšími aj väčšími ostrovmi, cca asi 50 000, najvýznamnejšie sú dve skupiny ostrovov na severe – Lofoten a Vesteralen.“⁵ Súčasťou Nórska je niekoľko vzdialených ostrov, t.j. Špicbergy, ostrov Jan Mayen a v Antarktíde patrí Nórsku ostrov Bouvetov, ostrov Petra I. a veľká časť pevniny Antarktídy. Polárny kruh pretína územie Nórska takmer v polovici. Geologický podklad pohorí tvoria tvrdé horniny ako je žula a rula. Hlavným horským masívom je Škandinávске pohorie, tiahnuce sa od severu k juhu je rozčlenené fjordami a údoliami stečúcimi riekami. Nížin v nórsku je veľmi málo. Sú najmä na juhovýchode krajiny. V Nórsku je cca 1700 ľadovcov o celkovej ploche 4600 km². Charakteristickým rysom Nórska sú fjordy, ktoré predstavujú dlhé, úzke a obvykle hlboké zálivy prenikajúce hlboko do pevniny. Jedným z najväčších je Songefjord (204 km), Hardangerfjord (172 km) a Oslofjord (100 km). Sieť fjordov je veľmi hustá.⁶

Nórsko je najteplejšou z krajín, ktoré majú obdobnú zemepisnú polohu. Je to dôsledok Golského prúdu, ktorý ovplyvňuje malé Nórske podnebie. „Oblasť za hlavným hrebenom Škandinávského pohoria je však od vplyvu Nórskeho prúdu odrezaná a má vnútrozemské podnebie, kde teplota klesá až na – 45 – 50 stupňov Celzia.“⁷ Naopak najteplejším miestom je Oslo. Zimné dni sú veľmi krátke, s postupujúcim obdobím sa veľmi predlžujú. Hovorí sa o „polnočnom slnku“, alebo o „bielych nociach“, čo je jav, keď je slnko celý deň nad horizontom.

Rozloha krajiny predstavuje 323 900 km². Hlavné a zároveň najväčšie mesto je Oslo, nachádza sa na juhu krajiny. Hlavné mesto bolo založené v roku 1048 vo výhodnej dopravnej polohe v hĺbke Oslofjordu. V súčasnej dobe má asi 1 milión obyvateľov a plní spolu s najvyššou koncentráciou priemyslu, dopravy a služieb funkciou hlavného hospodárskeho, politického i kultúrneho centra. Časový posun oproti našej krajine

⁵ KOSTRZEWA, R. a KOSTRZEWA, A. *Skandinávie: Nórsko, Švédsko, severní Finsko: cestování a kultura, poznávání zvířat a rostlin*. Praha: Baset, 2002, 220 s. ISBN 80-862-2345-0.

⁶ NORSKO.CZ. 2014. *Nórsko.miestopis*. [online]. [cit. 2014-09-09]. Dostupné z: <http://www.norsko.cz/mistopis/nej/>

⁷ SCANDINAVIA.EUWEB.CZ. 2013. *Mainnorway*. [online]. [2013-03-21]. Dostupné z: <http://scandinavia.euweb.cz/mainnorway.html>

predstavuje +1 hodina v zime, v lete + 2 hodiny. Najvyššia hora je Glittertind, ktorá dosahuje výšku 2 469 m.n.m. Správne členenie krajiny tvorí 19 krajov.

Nórsko je charakteristické svojím pretiahnutým tzv. kvapkovitým tvarom, ktoré je rozšírené najmä na juhu krajiny. Maximálna vzdialenosť od severu k juhu predstavuje 1752 km. Dĺžka morských hraníc je až 21 000 km, nakoľko z juhu, západu a severu krajinu obmýva Atlantický a Severný ľadový oceán, t.j. Severné, Nórske a Barentsovo more. V týchto šelfových moriach sa vytvorili priaznivé prírodné podmienky pre bohatý ekosystém morskej flóry a fauny. Moria prenikajú hlboko do pevniny veľkým počtom fjordov.

Nórsko je krajinou s mimoriadne členitým povrchom, horské hrebene a náhorné plošiny, ktoré sú súčasťou Škandinávskoho pohoria, vyplňajú až 2/3 územia celej krajiny. Vysokohorské oblasti sú pokryté početnými ľadovci napr. Jostedalsbreen, Svartisen a Folgeffon o celkovej ploche 5000 km².⁸

Krajinu pokrýva hustá riečna sieť, ktorú tvoria krátke rieky s prudkým spádom a početnými perejami a vodopádmi. Rieky stekajúce k Atlantiku prakticky nikdy nezamrzajú. Dopravný význam riek je však nepatrný, ale pre cestovný ruch značný. Hospodárska hodnota riek je v ich veľkom hydroenergetický potenciálu. Krajinu vyplňa aj veľké množstvo jazier, najmä ľadovcového pôvodu, spolu o ploche až 13 000 km². Najväčšie jazero je Mjøsa s rozlohou 364 km²., *Tunajšia klíma je vplyvom atlantického prúdenia veľmi mierna, najmä na západe krajiny, t.j. priemerné januárové teploty sú od -3 ° C do + 1 ° C. Ale naproti tomu leto je tu relatívne chladné, t.j. priemerné júlové teploty sa od + 10 ° do + 14 ° C.*⁹

Negatívnym rysom klímy sú náhle zmeny počasia, ktoré vyplývajú z toho, že územie Nórska sa nachádza v oblasti prelínania teplých vzdušných mäs od juhu a studených z Arktídy. Náhle zmeny tlaku sú sprevádzané prudkými vetrami. Takmer polovicu územia tvoria holé skalnaté útvary, vegetácie je rozvinutá len v nižšie položených

⁸ SCANDINAVIA.EUWEB.CZ. 2013. *Mainnorway*. [online]. [2013-03-21]. Dostupné z: <http://scandinavia.euweb.cz/mainnorway.html>

⁹ KEY FIGURES FOR NORWEGIAN TRAVEL AND TOURISM, *Innovation Norway 2012*. [online]. [cit. 2014-09-05]. Dostupné z: <http://viewer.zmags.com/publication/2296d929#/2296d929/1>

oblastiach, t.j. pásma kosodreviny a trávnatých porastov alpského charakteru a horská tundra. Ihličnaté lesy tvoria len 23% rozlohy krajiny. V južných oblastiach krajiny prevažuje stredoeurópsky druh fauny, t.j. jelenia zver, párnokopytníky, los, zajac, jarabica, tetrov, rys, jazvec, vlk, medveď a na severe druhy arktické, t.j. divoký sob, lesné medveď, snežný zajac, jarabica. Priemyselný význam majú najmä ryby ako treska, sled' a makrela.¹⁰

1.3 Demografická charakteristika

Počet obyvateľov Nórska k 1.1.2015 je 5 162 802 ľudí, čo radí túto krajinu medzi malé štáty Európy. Odhaduje sa, že v zahraničí žijú až 2 milióny ľudí nórskeho pôvodu. Hustota zaľudnenia je pomerne malá, tj. 17 obyv./km².¹¹ Hustota obyvateľov nie je rovnomerná. Najosídlenejšie je pobrežné pásma, najmä na juhu v oblasti Osla. V južných častiach pripadá na 1 km² 40 – 50 obyvateľov, v severných oblastiach a za polárnym kruhom je to na 1 km² v priemere 1 človek.¹² Nóri majú jednu z najvyšších priemerných dĺžok života obyvateľstva na svete. Ženy sa dožívajú v priemere až 84 rokov a muži 80.¹³

„*Národnosť obyvateľstva tvoria Nóri (96,6 %), Dáni, Pakistanci, Briti, Švédci, Laponci, Fíni. V krajine v rámci náboženského vierovyznania sa vyskytuje evanjelicko-luteránska cirkev (88%), katolíci a protestanti.*“¹⁴ Úradný jazyk je v krajine nóřina, ale takmer väčšina obyvateľov Nórska sa dohovoria anglicky. Tohto uhla pohľadu v rámci cestového ruchu nebýva preto problém dohovoriť sa anglicky aj nemecky. Nóřina je germánsky jazyk, ale na odľahlých oblastiach na severe a na ostrovoch sa stále hovorí miestnymi

¹⁰ NORSKO.CZ. 2014. *Nóřsko. miestopis*. [online]. [cit. 2014-09-09]. Dostupné z: <http://www.norsko.cz/mistopis/nej/>

¹¹ MZV.CZ. 2015. *Nóřsko. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled*. [online]. [2016-01-17]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/evropa/norsko/

¹² KOSTREZEWA, R. a KOSTREZEWA, A. *Skandinávie: Nóřsko, Švédsko, severní Finsko: cestování a kultura, poznávání zvířat a rostlin*. Praha: Baset, 2002, 200-208 s. ISBN 80-862-2345-0.

¹³ MZV.CZ. 2015. *Nóřsko. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled*. [online]. [2016-01-17]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/evropa/norsko/

¹⁴ SCANDINAVIA.EUWEB.CZ. 2013. *Mainnorway*. [online]. [2013-03-21]. Dostupné z: <http://scandinavia.euweb.cz/mainnorway.html>

dialekty. Nórsky národ v dnešnom modernom poňatí sa vytvoril až na začiatku 19. storočia po vymanenie sa z dánskeho područia. Nórsko je národnostne jednotné, ale na severe krajiny žije cca 20 000 Laponcov, ktorí však nemajú postavenie národnostnej menšiny. V Nórsku sa zachovalo mnoho dialektov napríklad johonórsky, blízky dánštine, bengálsky. Administratívne sa krajina člení na 18 oblastí, ktoré sa delia na 448 obcí (komún). Krajiny s ktorými Nórsko susedí sú: Švédsko, Fínsko a Rusko.¹⁵

1.4 Hospodárska charakteristika krajiny

Z hospodárskeho hľadiska je Nórsko vyspelou kapitalistickou krajinou, ktorá aj vzhľadom k extrémne jednostrannému vybaveniu prírodným bohatstvom dosiahla relatívne vysokej ekonomickej úrovne. Rozhodujúcim odvetvím národného hospodárstva sú ropný priemysel, rybolov, lodná doprava, energetika, ťažba a spracovanie dreva, chémia a metalurgia. Najrýchlejšie sa rozvíjajúcim priemyselným odvetvím je ťažba ropy, zemného plynu, nadväzujúci petrochemický priemysel a doprava produktov týchto odvetví ku konečným spotrebiteľom. V tejto oblasti si ponecháva rozhodujúce právomoci nórska vláda, ktorá koncipuje plány rozvoja a udeľuje licencie k ťažbe a predaji ropy a plynu. Na tvorbe HDP sa ťažba ropy a plynu podieľa 24%.

Poľnohospodárstvo v krajine vzhľadom na geografickú polohu nemá veľký význam, t.j. iba 3,2% územia predstavuje poľnohospodárska pôda, ktorá sa vyskytuje najmä pri ústí veľkých riek, okolo fjordov a v údoliach. V rámci exportu krajiny prevažujú neželezné kovy, lode, a iné dopravné prostriedky, ryby a výrobky z rýb, papier a výrobky z dreva, tj. papier, celulóza a nábytok. Rybolov je hlavným zdrojom obživy obyvateľstva krajiny. Priaznivé prúdy a teplota vody vytvárajú dobré podmienky pre bohatú zásobáreň rýb. V oblasti energetiky v prepočte na jedného obyvateľa produkuje Nórsko najviac elektrickej energie na svete. Prevratný vplyv na energetickú situáciu krajiny mal objav ropy a zemného plynu v Severnom mori, ktoré predstavujú obrovské zdroje energie. Prebytok ropy umožnil Nórsku podstatne zvýšiť exportné príjmy a devízové rezervy.

¹⁵ SCANDINAVIA.EUWEB.CZ. 2013. *Mainnorway*. [online]. [2013-03-21]. Dostupné z: <http://scandinavia.euweb.cz/mainnorway.html>

„V rámci ťažobného priemyslu majú význam len bane na železnú rudu. Spracovateľský priemysel však naopak predstavuje najvýznamnejší článok nórskej ekonomiky, t.j. najmä strojárstvo, potravinársky priemysel, papierenský, polygrafický a chemický priemysel.“¹⁶

Sektor služieb predstavuje v nórskej ekonomike významnú zložku, ktorá sa podieľa na tvorbe HDP 38,5%. Štrukturálne sú zastúpené všetky štandardné oblasti okrem štátnej služby a najrozvinutejšími sú finančné služby (bankovníctvo, investičné bankovníctvo, poisťovníctvo) a telekomunikácie. Táto krajina patrí do svetovej špičky v oblasti telefónnej mobilnej siete, satelitného spojenia a dátovej služby. Najvýznamnejším obchodným partnerom Nórska je Európska únia, ktorá sa na celkovom dovoze Nórska podieľala 63,4% a na celkovom vývoze 76,6%. Spomedzi krajín EÚ najvýznamnejšie postavenie mali Švédsko, Nemecko, Veľká Británia, Dánsko, Holandsko, Francúzsko a Fínsko. Ďalšími významnými partnermi sú aj USA, Kanada, Brazília, Turecko, Grécko, Ukrajina, baltické štáty, Švajčiarsko a Mexiko.

V dôsledku tvaru krajiny, veľkých výškových rozdielov a výrazne členitému pobrežiu je dopravný systém krajiny pomerne komplikovaný. Z tohto dôvodu je hustota železničnej siete pomerne riedka, ciest je málo. Na druhej strane treba povedať, že námorná doprava je naopak pomerne rozsiahla, ale slúži hlavne na účely medzinárodnému obchodu. Cestná betónové a asfaltové magistrály sú po celý rok veľmi dobre udržiavané. Niektoré horské a polárne cesty sú však v zime uzavreté. Nórsko má veľký počet námorných prístavov, rybárskych prístavov a prístavov pre pobrežnú dopravu. V Nórsku je 48 letísk, z nich dve medzinárodné. Krajina má jednu z najväčších obchodných flotíl na svete. Železnice tvoria 4 023 km, cestné komunikácie tvoria 90 174 km spevnených ciest, z toho 512 km diaľnic. Mena je nórska koruna (NOK) .

„Najvýznamnejšia nórska vedecká inštitúcia je Nórska akadémia v Oslo, založená v roku 1857. Najväčších vedeckých úspechov dosiahli Nóri v oblasti prírodných vied - v matematike, geofyzike, v kozmickej fyzike, v meteorológii a v prieskume Arktídy

¹⁶KEY FIGURES FOR NORWEGIAN TRAVEL AND TOURISM, *Innovation Norway 2012* [online]. [cit. 2012-09-09]. Dostupné z: <http://viewer.zmags.com/publication/2296d929#/2296d929/1>.

a *Antarktídy*.¹⁷ Nórsko je dnes vnímané ako krajina s vysokou životnou úrovňou, vysokými daňami a nízkou nezamestnanosťou cca 4,2%. Urbanizácia krajiny predstavuje cca 73%. Export krajiny vo všeobecnosti presahuje import takmer dvojnásobne.¹⁸

1.5 Politická charakteristika

Štátne zriadenie v Nórsku je pluralitná konštitučná monarchia s jednokomorovým parlamentom. Podľa ústavy je Nórsko dedičnou monarchiou. Súčasná ústava bola vyhlásená v roku 1814. Táto rozdeľuje moc medzi kráľa, vládu, parlament a Najvyšší súd. Výkonná moc je udelená kráľovi prostredníctvom vlády. Kráľ je povinný riadiť sa podľa vládnej väčšiny. Štátna vlajka je červená s tmavomodrým, cez celé pole sa tiahnucim krížom, lemovaným úzkymi bielymi pruhmi, (viď. príloha č. 1). Štátny znak má červené pole, v ktorom je vztýčený zlatý lev so sekerou, (viď. príloha č. 2). Autormi nórskej hymny sú Björnster Björnson a Richard Nordraak. Najdôležitejšie politické strany v krajine sú: Nórska robotnícka strana, Konzervatívny pravicová strana, Liberálna strana Kresťanská demokratická strana (14), Socialistická ľavicová strana a.. Nórsko je konštitučnou monarchiou, ale v minulosti patrilo pod Dánske kráľovstvo. Nórsko nie je členom EÚ ale významne s ňou spolupracuje.

¹⁷ KOSTREZEWA, R. a KOSTREZEWA, A. *Skandinávie: Nórsko, Švédsko, severní Finsko: cestování a kultura, poznávání zvířat a rostlin*. Praha: Baset, 2002, 120 s. ISBN 80-862-2345-0.

¹⁸ KOSTREZEWA, R. a KOSTREZEWA, A. *Skandinávie: Nórsko, Švédsko, severní Finsko: cestování a kultura, poznávání zvířat a rostlin*. Praha: Baset, 2002, 120-122 s. ISBN 80-862-2345-0.

2 CESTOVNÝ RUCH V NÓRSKU

V rámci tejto kapitoly práce sa zameriame na jednotlivé aspekty cestovného ruchu v Nórsku. Jednak prístupové možnosti príchodu do krajiny, ktorý je dôležitý pre prílet turistov, ďalej sa zameriame na možnosti a typy ubytovania pre turistov, stravovanie ako aj informácie potrebné pre turistov, ktorí navštívili Nórsko. V neposlednej rade bude pozornosť venovaná najväčším turistickým lákadlám, t.j. zaujímavostiam, ktoré sú a mohli by byť pre turistov, ktorí navštívia túto krajinu zaujímavé. Pozornosť venujeme aj štatistickým údajom a na základe nich môžeme objektívne zhodnotiť vplyv a príjem z cestovného ruchu pre nórsku ekonomiku.

2.1 Cestovné informácie a formality, prístup do krajiny

Pre vstup do krajiny je nutný platný cestovný pas, nakoľko krajina nie je súčasťou EÚ. Víza sú potrebné len pre , že by mal byť pobyt dlhší ako 3 mesiace. Nórske veľvyslanectvo na Slovensku sa nachádza na ulici Palisády 29, 811 06 Bratislava - Staré Mesto. Podľa colných prepisov pri vstupe do Nórska smie jedna osoba privázať 1 liter vína alebo 1 liter silného alkoholu, 400 cigariet alebo 50 cigár alebo 500 g tabaku. Pre import alkoholu musí mať osoba najmenej 20 rokov. Nórsko má pomerne dobre prepracovaný systém tzv. "Tax-Free- -shoppingu", t.j. pre prípad, že cudzí štátny príslušník pri nákupe tovaru cez 300 NOK, dostane šek na hodnotu dane z obratu zo nakúpeného tovaru a uvedený šek je mu na hraniciach v hotovosti preplatený.

„Informačné kancelárie sú v Nórsku dobre označované písmenom I" a nachádzajú sa prakticky vo všetkých mestách, taktiež v niektorých väčších hoteloch a pri trajekte. Informačné kancelárie slúžia turistov, aby im poskytli základné informácie, zaistili ubytovanie, zaistili sprievodca a ďalšie turistické služby ako sú napr. mapy pre pešiu turistiku.“¹⁹ Treba povedať, že plány miest a informačné brožúry bývajú zvyčajne

¹⁹HAM, A. et al. *Norway*. 4. vydanie, Lonely Planet Publications Pty Ltd, 2008, s. 30. ISBN 978-1- 74104-579-6.

v rámci infocentier zadarmo pre potreby turistov. Oblastné informačné kancelárie plnia aj úlohy ako pošta, t.j. možno prostredníctvom nich zaslať list.²⁰

V uvedenej krajine platí všeobecné právo na vstup do prírody. Uvedené právo umožňuje všetkým pohyb v prírode pri dodržiavaní zásad jej ochrany, dovoľuje prenocovanie v stane alebo karavane. Sú tu však potrebné dodržiavať určité pravidlá ako napr. postavenie stanu či karavanu minimálne 150 m od súkromného obydľia, taktiež platí zákaz klásť ohne v období od 15.apríla do - 15.septembra mimo vyhradených miest.²¹

Prístup do Nórska je pre návštevníkov letecky. Je tu možný priamy let Bratislava - Oslo. Ďalšia možnosť je železničné spojenie Bratislava - Praha - Berlín - Malmö – Oslo. Doprava turistov automobilovou dopravou je možná trasou Česká republika - Nemecko – Dánsko - Švédsko – Nórsko, kde je nutné použiť trajekt, ktorý prepraví aj osobné motorové vozidlo, v prípade trasy cez Švédsko je možné použiť cestný most.

„Letecká doprava vnútri Nórska je pomerne hustá, nakoľko v krajine je cca 50 letísk. Na porovnanie prístup do krajiny železnicou a letecky, možno konštatovať, železničné linky sú oproti tým leteckým veľmi riedke, najmä pokiaľ ide o spoje medzi mestami Oslo - Stavanger - Bergen - Aandalsnes - Trondheim - Bodo.“²²

Taktiež je faktom, že železničná sieť v Nórsku je nielen riedka, ale aj pomerne drahá. Len deti vo veku 4 až 12 rokov majú nárok na 50% zľavu. Taktiež tu existujú tzv. skupinové zľavy pre 2-9 ľudí vo výške 25% z ceny cestovného pre vzdialenosti väčšej ako 100 km a tzv. seniorské zľavy, pre ľudí od veku 67 rokov v rovnakej výške ako pri deťoch. Miestenky je možné zakúpiť len pre vlaky 1. a 2. triedy. Je tu stanovený príplatok za prepravu bicykla po železnici. a dáva 25% zľavu.

Ohľadom automobilovej dopravy treba spomenúť, že sieť ciest je pomerne hustá a veľmi dobre zjazdná. Rýchlosť je tu obmedzená na 90 km / hod. na diaľnici.

²⁰ HAM, A. et al. *Norway*. 4. vydanie, Lonely Planet Publications Pty Ltd, 2008, s. 30-32. ISBN 978-1- 74104-579-6.

²¹ NORSKO.CZ. 2014. *Nórsko – základná charakteristika zeme*. [online]. [cit. 2014-08-09]. Dostupné z: <http://www.norsko.cz/obecne/319-Norsko-zakladni-charakteristika-zeme-cele.html>

²² NORSKO.CZ. 2014. *Nórsko – základná charakteristika zeme*. [online]. [cit. 2014-08-09]. Dostupné z: <http://www.norsko.cz/obecne/319-Norsko-zakladni-charakteristika-zeme-cele.html>

Na okresných cestách je prípustná max. 80 km / hod., pre auto s prívesom max. 60 km / hod.. V obci je max. povolená rýchlosť 50 km / hod. Cestné kontroly sú v Nórsku veľmi časté najmä v rámci turistickej sezóny. Pokuty sú tu veľmi vysoké. Tolerovaná hladina alkoholu v krvi je 0,5 promile. Pri prekročení uvedenej hladiny hrozí danej osobe väzenie alebo veľmi vysoká pokuta. Mýto je vyberané len na obmedzených úsekoch diaľnic, t.j. E 6 - Leirfjord (Nordland, most) 35 NOK, E 18 - prejazd Drammen 10 NOK, E 18 - polostrov Eidanger 15 NOK, E 68 - Sollihögda - Vik 10 NOK, R 658 - Aalesund - Giske (tunel a most) 42 NOK, R 19 - Gimsøystraumen (Nordland most) 15 NOK, taktiež na väčšine horských cestičiek, ktoré vedú k horským hotelom a chatám a akúkoľvek cestou vstup do Bergenu 5 NOK, vstup do Osla 12 NOK (bus 35 NOK) a vstup do Trondheimu 10-20 NOK.

K horským cestám treba uviesť dôležitú skutočnosť a to, že majú obmedzenú ročnú prevádzku a cez zimu sú úplne uzavreté. Najdôležitejšie turistické a prepravné cesty, ktoré sa z toh odôvodu zimného obdobia uzatvárajú sú: R 7 - Hardagervidda, R 5 - Gaularfjell, R 13 - Vikafjell, R 51 - Valdresflya, R 55 - Sognefjellvegen, R 58 - Geiranger, R 63 - Trollstigvegen, R 95 - Nordkapp. Je samozrejmosťou, že motorové vozidlá prichádzajúce do krajiny musí mať platnú medzinárodnú poisťku a vodiči platný medzinárodný vodičský preukaz.

Ďalším spôsobom prepravy do krajiny je autobusová doprava. Tento typ dopravy je v rámci Nórska veľmi dobre prepracovaná, t.j. autobusových liniek je dostatok. Mestská verejná doprava je pomerne drahá. Najvýhodnejšie lístky na mestskú autobusovú prepravu sú tzv. dvadsaťštyrihodinové alebo dokonca 7 dňové, ktoré sa dajú zakúpiť v stánkoch u predajcov tabakových výrobkov a novín. Rovnako ako to bolo u železničnej dopravy aj tu majú deti vo veku 4-15 rokov zľavu vo výške polovice cestovného.²³ „Sezónnosť zohráva významnú úlohu v oblasti cestovného ruchu Nórska. V rámci štatistických údajov je možné rozpoznať dva hlavné sezónne:

- *letná – hlavná sezóna, t.j. obdobie medzi júnom až septembrom;*

²³ NORSKO.CZ. 2014. *Nórsko – základná charakteristika zeme*. [online]. [cit. 2014-08-09]. Dostupné z: <http://www.norsko.cz/obecne/319-Norsko-zakladni-charakteristika-zeme-cele.html>

- zimná sezóna- t.j. obdobie medzi decembrom až februárom.“²⁴

Najmä počas letnej sezóny je v Nórsku prítomná veľká rozmanitosť jednotlivých ekosystémov, zvykov tohto typu krajiny, nádherné pobrežné prostredie, hory, rašeliniská, lúky, lesy tajgy, ai. V rámci celej Škandinávie sa v podstate sústreďuje cestovný ruch práve na výnimočnosť prírody severskej divočiny, na čo sa špecializuje aj tzv. priemysel cestovného ruchu. *Priemysel cestovného ruchu možno definovať ako súhrn odvetví, ktorých produkcia je charakteristická pre cestovný ruch, ako sú hotelové zariadenia, reštauračné činnosť, letecká doprava, požičiavanie dopravných prostriedkov, maloobchod, kultúrne a zábavné podniky, rekreačné zariadenie, ktoré sa stretávajú s návštevníkom tvárou v tvár“*²⁵ Typické komerčné plážové pobyty by sme v rámci Nórska hľadali asi zbytočne, najmä vzhľadom ku geografickým podmienkam krajiny. Z tohto dôvodu je pre krajinu typický iný druh turistu ako je napr. v letných letoviskách Európy. Zimný cestovný ruch v krajine je poznačený najmä lyžovaním, ktoré tu má dlhú tradíciu. O lyžovanie ako formu rekreácie je v severských krajinách zaznamenaný záujem už od roku 1920. „Najväčší rozmach však zimné aktivity dosiahli až v polovici 80. rokov 20. storočia, kedy bolo postavených mnoho súčasných rezortov zimných turistických atraktívnych atrakcií, kde je dostatok prírodného snehu po celú zimnú sezónu.“²⁶ Tradičné zimné aktivity sú bežecké a zjazdové lyžovanie. Stále však platí, že cestovný ruch pre turistov zo zahraničia je viac založený na myšlienke ponúkaných aktivít predovšetkým prírodného rázu. Zaujímavosťou pre turistov sú jazdy na snežných skútroch, tzv. "Skúter trekking", vysoko dopytované nové aktivity ako tzv. "Ice plachtenie", čiže plachtenie na ľade, psie alebo sobie záprahy alebo sobie safari. Taktiež turistika na snežniciach je populárna najmä pri výletoch za účelom pozorovania Polárnej žiary. Psie záprahy ako turistické zimné lákadlo prišlo do Škandinávie z Kanady. Zapriahnutí sú najmä psy Hasky, ktoré sú typické pre túto

²⁴FRANKE, A. et al. *Statistiky cestovního ruchu*. 1. vydanie. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, s. 230. ISBN 978-80-7357-717-9.

²⁵HALL, C., M. et al. *Nordic tourism: issues and cases*. Buffalo: Channel View Publications, s. 293. ISBN 978-184-5410- 957.

²⁶HALL, C., M. et al. *Nordic tourism: issues and cases*. Buffalo: Channel View Publications, s. 294. ISBN 978-184-5410- 957.

severskú krajinu a voľnú, divokú prírodu. Objavujú sa tiež kombinácie psích a sobích záprahov.²⁷

2.2 Ubytovanie a stravovanie

Ubytovanie v rámci Nórska pre turistov môže byť rôznorodé. Pochopiteľne najtypickejšie ostáva ubytovanie v hoteloch. Tieto sú klasifikované do niekoľkých skupín podľa úrovne servisu, ktorý poskytujú svojim hosťom. Jedná sa o hotely mestské, horské, penzióny, horské chaty, farmy a ekofarmy, ktoré v sezóne prijímajú a ubytovávajú hostí. Ceny lôžka na noc sa v hoteloch pohybujú od 200 do 1000 NOK, v chatách od 50 do 200 NOK.

Typickým ubytovaním pre turistov sú kempingy a autokempingy. Nórsko má cca 1400 rôznych kempingov. Uvedený druh ubytovacích zariadení má klasifikáciu úrovne služieb od jednej po tri hviezdičky. V Nórsku je tiež pomerne rozsiahla sieť mládežníckych ubytovní, cena nocľahu vrátane raňajok je od 100 do 150 NOK, niekde platia aj študentské zľavy.²⁸ V Nórsku sú v rámci kempingov možné na prenájom aj apartmány alebo celé chatové domčeky. V ponuke ubytovania nechýbajú ani luxusné chaty, bungalovy a hostely. Čo sa týka stravovania v krajine, miestni sami o sebe so žartom tvrdia, že v Nórsku sa je len sekané mäso. Na raňajky je tu typický chlieb, marmeláda a niektorý z typicky nórskeho syrov, napr. geitost, t.j. hnedý kozí syr. Čas obeda je tu stanovený na obdobie medzi 13,00 - 14,00 hod.. „*Obed pozostáva buď zo studenej švédskej misy, kedy si každý vezme podľa vlastnej chuti čo chce alebo teplé denné menu.*“²⁹ Národným nórskeho jedlom sú rybie karbonátky, nazývané fiskeboller alebo fiskekaker s kyslou kapustou. Veľmi často sa tu na obed podávajú losos v rôznych obmenách alebo morský pstruh. Najčastejšie marinovaný, varený alebo údený. Večera sa podáva medzi 18.00 až 18,30 hod., najčastejšie je to opäť studená švédska misa. Vo

²⁷ HALL, C., M, et al. *Nordic tourism: issues and cases*. Buffalo: Channel View Publications, s. 294. ISBN 978-184-5410-957.

²⁸ NORSKO.CZ. 2014. *Nórsko – základná charakteristika zeme*. [online]. [cit. 2014-08-09]. Dostupné z: <http://www.norsko.cz/obecne/319-Norsko-zakladni-charakteristika-zeme-cele.html>

²⁹ HAM, A. et al.. *Norway*. 4. vydanie, Lonely Planet Publications Pty Ltd, 2008, s. 29. ISBN 978-1-74104-579-6.

väčších mestách nechýba známa sieť rýchleho občerstvenia Mc Donald 's. Najlacnejšie potraviny sa dajú zakúpiť v rámci obchodných domoch SEWA 1000, Rimi, KIWI a SPAR. Sprepitné je väčšinou zahrnuté do účtu, t.j. 5 - 10%.³⁰

2.3 Najväčšie turistické zaujímavosti

V rámci tejto kapitoly uvediem miesta, činnosti a zážitky, ktoré sú turisticky atraktívne, vyhľadávané a najzaujímavejšie v Nórsku. Nižšie uvedené oblasti sú to, čo turisti vyhľadáujú najčastejšie a aj to, čo cestovné kancelárie a turistické informačné centrá (TIC) v Nórsku ponúkajú v rámci organizovaných turistických zájazdov pre svojich klientov ako tzv. TOP oblasti a zážitky v tejto severskej krajine.

2.3.1 Bergen

Na juhozápadnom cípe Škandinávského poloostrova sa rozkladá druhé najväčšie mesto Nórska, t.j. Bergen. Hovorí sa, že toto mesto tvorí východiu bránu k nórskym fjordom. Mesto sa rozprestiera medzi siedmimi horami, t.j. Ulriken, Fløyen, Rundemanem, Blåmanen, Sandviksfjellet, Løvstakken, Damsgårdsfjellet, Lyderhorn, Askøyfjellet, ktoré sa nachádzajú ja v mestskom znaku Bergenu. Mesto má 272 500 obyvateľov (2014). Územie mesta zaberá plochu 445,11 km². Mesto bolo založené v roku 1070 Olafom Kyrrom. Do roku 1299 bolo uvedené mesto hlavným mestom krajiny. Výhodná poloha mesta na hlavnej obchodnej trase medzi severom a ostatnou Európou bola prospešná pre export sušených tresiek z celého Nórska. Nábregie Bryggen z uvedenej doby bolo zapísané na liste svetového dedičstva UNESCO, vid' príloha č. 3 práce. V roku 1944 explodovala veľká nemecká vojnová loď v prístave v tesnej blízkosti historického centra a veľa cenných pamiatok bolo tak zničených výbuchom alebo následne zhoreli. Ale aj napriek uvedenému ostala v prístavnej štvrti Bryggen zachovaná pomerne rozsiahla pôvodná zástavba, t.j. tehlové domy z roku 1901 a staré drevené domy z 18. storočia, kde možno pozorovať pre turistov atraktívny každodenný rušný život rybieho trhu.

³⁰ HAM, A. et al.. *Norway*. 4. vydanie, Lonely Planet Publications Pty Ltd, 2008, s. 29. ISBN 978-1- 74104-579-6.

„Najstaršia cirkevná stavba je tu kostol Panny Márie, ktorý pochádza z roku 1130. V rámci pevnosti Bergenus stojí niekoľko historických zaujímavých stavieb, napr. kráľovské sídlo z 13. storočia Haakonshallenna Rosenkrantzská veža so stredovekým opevnením zo 16. storočia.“³¹

Zaujímavým je tiež námestia Torgalmenningen, kde sú budovy postavené v secesnom a funkcionalistickom slohu. Pôvodná architektúra je tiež zachovaná v rámci štvrtí Nordnes, Marken a Sandviken. Na nábreží Bryggen bolo rekonštruované niekoľko drevených hanzovných domov s typickými štítmi. V domoch sú dnes obchody s vkusnými suvenírmí. Za dobrého počasia je turisticky atraktívny výjazd zubačkou nad mesto, odkiaľ je nádherný výhľadom. Železničná dráha vo výške 320 metrov nad morom sa tak stala turistickou atrakciou. V Bergene sa nachádza aj morské akvárium, ktoré je atraktívne najmä pre detského návštevníka a je tu možnosť pozorovať aj každodenné kŕmenie tuleňov.³²

2.3.2 Trondheim

Trondheim bolo známe najskôr pod pôvodným názvom Nidaros. Trondheim leží na západnom pobreží Škandinávského poloostrova v ústí rieky Nidelva. Podľa tohto mesta bol taktiež pomenovaný 150 km dlhý fjord s názvom Trondheimsfjorden. Uvedené nórske mesto má cca 182 740 obyvateľov (2014) a rozprestiera sa na rozlohe 341 km². Trondheim je tretie najväčšie mesto Nórskeho kráľovstva. Nakoľko mesto leží pomerne severne, ročná teplota tu nestúpne priemerne nad 9 stupňov Celzia. Dĺžka slnečného svitu je pomerne krátka, t.j. v decembri slnko vychádza okolo 10. hodiny doobeda a zapadá už o 14.30 hod. Letné noci práve naopak pripomínajú život cez deň. Uvedená informácia je pomerne zaujímavá pre turistov, nakoľko ovplyvňuje dobu výletov v zimnom období a naopak počas letného obdobia je priaznivá pre čas strávený v prírode, ale narúša prirodzený biorytmus, najmä u meteosenzitivných ľudí.

³¹ INVIA.SK. 2015. *Nórsko Bergen*. [online]. [cit. 2014-09-26]. Dostupné z: <http://www.invia.sk/norsko/bergen/>

³² INVIA.SK. 2015. *Nórsko Bergen*. [online]. [cit. 2014-09-26]. Dostupné z: <http://www.invia.sk/norsko/bergen/>

„Základný kameň mesta položil v roku 997 Olaf Tryggvasson, ktorý si tu postavil hlavný dvorec svojej ríše. Uvedený vládca tu postavil kostol zasvätený svätému Klimentovi.“³³ Jeho nástupca, Olaf II. ustanovil kresťanstvo ako jediné náboženstvo v kráľovstve. Po svojej smrti bol v roku 1035 Olaf II. prehlásený za svätého a jeho telesné pozostatky boli pochované v kostole svätého Klimenta. Z tohto dôvodu sa vtedajší Nidarn stal pútnym náboženským miestom. Reformáciou z roku 1536 výrazne poklesol duchovný aj obchodný význam mesta a Nidarn bol premenovaný na Trondheim. Mesto začalo exportovať najmä tresky, slede, drevo a med. V roku 1681 bolo celé mesto zničené obrovským požiarom. Architektonickej výstavby sa ujal architekt generál de Cicignon, ktorý vybudoval najmä hlavnú triedu Munkegate alebo štvrť Bakklandet, viď príloha č. 4 práce. Vyrastali nové obchodné dvorce, so vzrastajúcou industrializáciou sa obyvateľstvo z vidieka sa sťahovalo za prácou do Tronheimu. Vzniklo tu železničné spojenie, nový prístav a v roku 1969 nová univerzita.

V rámci pamätihodnotí vyniká v Trondheime obrovský Nidaroský dóm, ktorý je najväčší gotickým chrámom v celej Škandinávii, viď príloha č. 5.. Meria 102 metrov a po storočia v ňom prebiehali korunovácie nórskeho kráľov. Ďalej je tu Arcibiskupský palác, najstaršia severská svetská stavba, slúži aj ako múzeum. Z roku 1180 sa tu zachoval rytierska sála. Na triede Munkegate sa nachádza snemovňa z 50. rokov s keramickými reliéfmi zobrazujúcimi dejiny mesta. „*Oproti nej stojí umeleckopriemyslové múzeum s expozíciami nábytku, šperkov, krojov a ľudových predmetov. Na trhovisko Torget hľadí z 20 metrov vysokého stĺpu socha zakladateľa Olafa Tryggvassona. V severnej časti mesta stojí palác Stiftgården z roku 1770. Rokoková stavba patrí k najstarším dreveným sídlam v Škandinávii.*“³⁴

2.3.3 Oslo

Hlavné mesto Nórska leží na brehu Oslofjordu a svojou rozlohou 454 km² patrí medzi najväčšie hlavné mestá Európy. V roku 2014 malo približne 640 313 obyvateľov.

³³ INVIA.SK. 2015. *Nórsko Trotenheim*. [online]. [cit. 2014-09-26]. Dostupné z: <http://www.invia.sk/norsko/trondheim/>

³⁴ INVIA.SK. 2015. *Nórsko Trotenheim*. [online]. [cit. 2014-09-26]. Dostupné z: <http://www.invia.sk/norsko/trondheim/>

Oslo je jedným z najvýznamnejších námorných prístavov Nórska, a dôležitým dopravným uzlom krajiny. Je tiež najvýznamnejším hospodárskym, kultúrnym a politickým centrom. V prístave tohto mesta kotvia veľké zámorské obchodné lode, nakoľko z Osla vedú hlavné trajekty do Dánska aj Nemecka. Oslo je mesto s mnohými pamiatkami, múzeami a modernými stavbami.

Za zakladateľa Osla sa považuje kráľ Harald Hardrade, ktorý ho dal postaviť už v roku 1047. Súčasťou mesta je pevnosť a zámok Akershus, postavený na skale nad prístavom, ktorý neobíde žiadny návštevník Osla. Na opevnení sú umiestnené historické delá. Z opevnenia je vidno dve veže impozantnej betónovej budovy radnice, ktorá je považovaná za najznámejšiu dominantu mesta,³⁵ (viď príloha č. 6). Turisticky atraktívne je striedanie stráží prebiehajúce každý deň pred kráľovským zámkom, (viď príloha č. 7). V Oslo sa nachádza Národná galéria, ktorá zhromažďuje nielen diela nórskeho umelcov, ale i Lucasa Cranacha st., Rembranta, Caravaggia, Moneta, Matissa a iných. Pochopiteľne múzeum má vo svojej zbierke aj diela najvýznamnejšieho nórskeho maliara Eduarda Muncha. Nachádza sa tu aj Múzeum venované lodiam, na ktorých sa plavil legendárny Thor Heyerdal, skanzen či Námorné múzeum s polárnymi loďami Roalda Amundsena.

„Oslo sa rozprestiera na špičke Oslofjordu, kde na severe tvoria jeho hranice Nordmark, t.j. zelený lesnatý pás, pretkaný trasami pre pešiu turistiku a behanie na lyžiach. V Osle stojí v rámci športových atrakcií aj Holmenkollenský skokanský mostík, ktorý každoročne v marci priťahuje pretekárov z celého sveta. V roku 1952 sa tu konali zimné olympijské hry.“³⁶

V Oslo sídli aj Nórska akadémia vied a najrôznejšie vysoké školy. Každoročne sa tu v decembri udeľuje Nobelova cena mieru.³⁷

³⁵ INVIA.SK. 2015. *Nórsko Oslo*. [online]. [cit. 2014-09-26]. Dostupné z: <http://www.invia.sk/norsko/oslo/>

³⁶ RYBYNORSKO.CZ. 2014. *Informácie o Nórsku*. [online]. [cit. 2014-09-09]. Dostupné z: <http://www.rybynorsko.cz/informace-o-norsku/o-norsku>

³⁷ RYBYNORSKO.CZ. 2014. *Informácie o Nórsku*. [online]. [cit. 2014-09-09]. Dostupné z: <http://www.rybynorsko.cz/informace-o-norsku/o-norsku>

2.3.4 Vesterály

Na pobreží severného Nórska sa rozprestiera skupina ostrovov a ostrovčekov. Tieto kúsky pevniny svojou drsnou severskou krásou uchvátia aj toho najnáročnejšieho turistu. Typické sú malé červené rybárske domčeky tesne pod strmými skalnatými bralami a ostrými hrotmi štítov, ktoré sú učupené popri množstve modrých zátok, kde kotví veľké množstvo rybárskych člnov a pltiiek. More v blízkosti ostrovov totiž prekypuje množstvom rýb.

V rámci letných mesiacoch je tu možné sledovať tzv. polnočné Slnko, čo je pre turistov veľká zaujímavosť, nakoľko v tomto období slnko niekoľko dní vôbec nezapadá. V zime zase obloha ponúka úplne opačnú turistickú zaujímavosť, t.j. polárnu žiaru, nakoľko sa o tejto krajine hovorí ako o raji za polárnym kruhom. Vesterály sa po nórsky volajú Vesterålen. Uvedené súostrovie je z časti hornaté a z malej časti zalesnené. Tvoria ho ostrovy Hinnøya, Andøya, Langøya, Hadseløya a niekoľko menších ostrovov a ostrovčekov. Ostrovy pochopiteľne obývajú najmä rybári, ktorí sa živia rybolovom v tunajších vodách. Najväčším mestom a zároveň správnym strediskom je Harstad na ostrove Hinnøya.

Pre oko turistu je pútavý najmä ostrov Langøya, kde v rámci opustenej starej rybárskej dediny Nyksund si možno pozrieť unikátnu architektúru s bohatou históriou od doby kamennej. *„Nachádza sa tu malý chránený prístav, ktorý bol v minulosti jeden z najdôležitejších v rámci Nórska, ale nakoľko nevyhovoval požiadavkám moderných rybárskych lodí, a tak v roku 1970 zanikol a dedina spustla.“*³⁸ Ostrovy boli osídlené pred viac ako 5 000 rokmi. Jednou z pamiatok zachovalých z tohto obdobia je napr. pohrebisko s mohylami a kamennými hrobmi pri Fore. V dedinke Stø a Skogsøya, ktorá sa nachádza na ostrovčeku Øksnes je jeden z najstarších drevených kostolov v Nórsku. Jedná sa o jeden z klenotov nórskej architektúry - stĺpový kostol. Nezostalo ich už v Nórsku veľa. Z pôvodných cca 1500 sa do súčasnosti zachovalo necelých 30. Pôvodný stredoveký systém nosných stĺpov zostal zachovaný,

³⁸ LOFOTY.SK. 2015. *Veľrybie safari*. [online]. [cit. 2015-02-10]. Dostupné z: <http://www.lofoty.sk/velrybie-safari.html>

je charakteristický pre celú Škandináviu (viď príloha č. 8).³⁹ Je to jedinečná ukážka severonórskej pobrežnej kultúry.

Dedina Andenes v severnej časti ostrova Andøya je známa ako veľrybárske centrum. Je taktiež veľkou atrakciou v rámci turistických plavieb k vtáčim a tulením kolóniám a veľrybám tzv. veľrybie safari. Každú jeseň sa stovky kosatiek dravých vydajú na cestu do Vestfjordu, nakoľko sú tam hejná nórske jarné sled'ov, ktorými sa kosatky živia. „Je to úžasný okamžik, keď typická veľrybia chrbtová plutva, vysoká až 1,8 m, náhle rozrazi tmavú hladinu oceánu a na krátky okamžik obrovský takmer 10 metrov dlhý samec kosatky prudko vyskočí, aby sa vzápätí opäť potopil do hĺbín za svojím lovom na slede.“⁴⁰(viď príloha č. 9) Ak sú turisti dobrodružnejšej povahy je tu možnosť potápania s veľrybami. Sídlí tu taktiež Polárne múzeum v Stomarknes, ktoré zobrazuje pestrú históriu ostrovov. Dnes je väčšina ostrovov poprepájaná mostami, prípadne podmorskými tunelmi, ktoré neoceniteľne zjednodušujú dopravu.⁴¹

2.3.5 Lofoty

Lofoty sú po nórsky nazývané Lofoten. Jedná sa o 190 km dlhý pás ostrovov najmä: Austvagøy, Gimsøy, Vestvagøy, Moskenes, Flakstad, Værøy, Røst, ktoré vybiehajú juhozápadným smerom do Atlantického oceánu. Ostrovčeky sú navzájom oddelené len úzkymi morskými prielivmi a fjordami. Dlhoročné pôsobenie ľadovcov vytvorilo krajinu ostrých a strmých štítov, z ktorých je najvyšší Higravstind s výškou 1161 m na ostrove Austvågøy.

V rámci turistického ruchu je toto súostrovie často krát spájané s lovom tresiek. A to z toho dôvodu, že tunajšie lovišťa patria k najbohatším na svete. V čase sezóny, ktorá trvá od januára do apríla, nakoľko tadiaľto tiahnu húfy týchto rýb do Barentsovho mora, rybárske dediny žijú nepretržitým rušným pracovným zhomom. V tunajších dedinách

³⁹ NORSKO.CZ. 2014. *Nórsko. miestopis*. [online]. [cit. 2014-09-09]. Dostupné z: <http://www.norsko.cz/mistopis/nej/>

⁴⁰ LOFOTY.SK. 2015. *Veľrybie safari*. [online]. [cit. 2015-02-10]. Dostupné z: <http://www.lofoty.sk/velrybie-safari.html>

⁴¹ SCANDINAVIA.EUWEB.CZ.2013. *Mainnorway*. [online]. [2013-03-21]. Dostupné z: <http://scandinavia.euweb.cz/mainnorway.html>

čistia a spracúvajú naložené ryby celodenne s viac ako storočnou tradíciou (príloha č. 10) Tresky sú dôležitým obchodným artiklom a vyvážajú sa do celej Európy, v poslednom čase i mimo EÚ.

Pre turistov je lákavá najmä vôňa mora, soli a rýb, rybárske člny a červené drevené domky, strmé skalné steny a špicaté štíty, pod nimi blankytno modré hladiny zátok s kryštálovočistou vodou (príloha č. 11). Väčšina turistických návštevníkov začína svoju cestu práve v mestečku Svolvær na ostrove Austvågøy, ktorý je najväčším prístavom a zároveň tzv. hlavným mestom Lofotských ostrovov.

Typickým pre mesto a veľkou výzvou pre turistických skalolezcov je Svolværgeita, t.j. Svolvaerská koza, jedná sa o skalnatý útvar s dvoma hrotmi. Svolvær je aj miestom umenia, viacerých galérií, Lofotské múzeum, ktoré približuje život tunajších ľudí. O živote v blízkom oceáne sa turista možno dozvedieť v Lofotskom akváriu. Neopakovateľnú prírodnú scenériu tvorí neďaleký 2,5 km dlhý Trollfjord, ktorý je po oboch stranách ohraničený vysokými skalnými stenami. Najväčšou atrakciou ostrova Vestvågøy je vikingská osada v Borgu. Nachádza sa tu zrekonštruovaný náčelnický dom s hodovou miestnosťou spolu s ďalšími exponátmi z vikingského obdobia, najväčšou a zároveň asi najzaujímavejšou je vikingská loď Lofotr. V dedine Ballstad sa nachádza maľba na hlavnej stene lodenice, ktorá je jedna z najväčších na svete. Jej autorom je Scott Thoe a znázorňuje staré a nové člny v lofotskej krajine. *„Nusfjord na ostrove Flakstadøy je najlepšie zachovanou rybárskou dedinou v rámci Nórska. Reine na Moskenesøy je jedným z najkrajších miest Nórska vďaka pôsobeniu ľadovcov, nakoľko sa tu nachádza veľké množstvo horských jazier s rybami.“*⁴²

Pri turistov je zaujímavá rybárska dedina na tomto ostrove s najkratším názvom na svete Å. Sem vedú cesty a tu sa končia, miestni tvrdia, že ste na "konci sveta". Polovicu domov dediny Å zaberá Múzeum nórskej rybárskej dediny pod šírým nebom. Ďalšie je Múzeum tresiek. Na pobreží ostrova Moskenesøy sa ukrýva Refsvik, čo je najväčšia pobrežná jaskyňa v Nórsku, vyzdobená 3 000 rokov starými jaskynnými maľbami. Tadiaľto preteká silný pobrežný prúd s názvom Moskenestraumen, ktorý

⁴² SCANDINAVIA.EUWEB.CZ. 2013. *Mainnorway*. [online]. [2013-03-21]. Dostupné z: <http://scandinavia.euweb.cz/mainnorway.html>

vytvára nebezpečné víry nazývané Maelström. Zaujímavosťou Lofotských ostrovov je najvyššia kladná teplotná anomália na zemskom povrchu, a to +24°C. Anomália je to preto, že v tejto zemepisnej šírke sú typické priemerné januárové teploty +1 až +3°C.

Uvedenú anomáliu spôsobuje teplý Golfský prúd, ktorý sem prináša masy vôd zo subtropickej oblasti.⁴³

2.3.6 Nordkapp a ostrov Magerøya

Nordkapp alebo tiež nazývaný Severný mys je 307 metrov vysoký skalný útes vyčnievajúci z ostrova Magerøya do Severného mora. Nordkapp navštívia každoročne zástupy turistov z dôvodu, že sa jedná o severnejší cíp Nórska a Európy vôbec (viď príloha č. 12) Vstupné na tento kúsok skaly je pomerne vysoké cca 170 NOK.

Ostrov Magerøya sa rozkladá na ploche 436 km². Žije tu približne 4 000 obyvateľov, z čoho 3/4 sú sústredené v mestečku Hønningsvåg na juhu ostrova (viď príloha č. 13). Zvyšok tvoria malé rybárske osady. Väčšina obyvateľstva sa venuje rybolovu alebo je zamestnaná v zariadeniach cestovného ruchu.⁴⁴

2.3.7 Polárna žiara

Severná časť územia sa nachádza za polárnym kruhom. Slnko tu v zimnom období nevychádza, v rámci zvyšku roka si slnečných lúčov možno užiť len počas niekoľkých málo týždňov v roku počas leta. Zima je tu pomerne krutá, teploty klesajú mnohokrát až k -50 ° C.

Aj pre samotných miestnych obyvateľov tu život nie je jednoduchý, nie to pre turistov. Ľudia žijúci v týchto oblastiach sú odkázaní sami na seba. Sú preto zvyknutí si pomáhať za každých okolností. Z tohto dôvodu sú pohostinní k turistom a podávajú informácie blúdiacimi turistom.⁴⁵ „*Vidieť polárnu žiaru je snom mnohých turistov. Hovorí sa o tom aj ako o tancujúcom divadle na oblohe. Pre nás Stredoeurópanov je tu vzácnosť.*

⁴³ SCANDINAVIA.EUWEB.CZ. 2013. *Mainnorway*. [online]. [2013-03-21]. Dostupné z: <http://scandinavia.euweb.cz/mainnorway.html>

⁴⁴ SCANDINAVIA.EUWEB.CZ. 2013. *Mainnorway*. [online]. [2013-03-21]. Dostupné z: <http://scandinavia.euweb.cz/mainnorway.html>

*V rámci severských krajín je turisticky najatraktívnejšie cestovanie za týmto neopakovateľným zážitkom Island alebo Nórsko.*⁴⁶

Nórske mesto Tromsø priláka od septembra do apríla za účelom tejto turistickej atrakcie tisíce turistov ročne. Vyhladávanou destináciou pre pozorovanie tohto javu je úzky záliv fjordu Grotfjord so skalnatými brehmi neďaleko mesta Tromsø, nakoľko ponúka ideálne podmienky na pozorovanie a fotenie polárnej žiary. Pozorovanie nádherných farieb a jasú polárnej žiary počas polárnych nocí, je rovnako fascinujúce ako cez deň.

Polárna žiara vzniká v okolí severného pólu, nakoľko tu je najsilnejšie magnetické pole, ktoré priťahuje voľné elektróny, tzv. slnečný vietor. Polárna žiara sa tak zjavuje ako svietiace pásy, oblúky a lúče na oblohe, ktoré sa pohybujú vo výške od 80 do 400 kilometrov. Pre turistov sa organizujú zájazdy za polárnou žiarou so sprievodcom, kde ide o tzv. „lov“ za polárnou žiarou. Spolu so sprievodcom turisti hľadajú najlepšie miesto, odkiaľ by bola vidieť jasná obloha a to buď člnom, alebo minibusom, dodávkou alebo autom, to závisí od konkrétnej turistickej akcie. Sprievodca vie turistov zaviesť na vhodné tmavé miesto s dobrou viditeľnosťou a pekným výhľadom (viď príloha č. 14 a 15).

Našťastie toto svetelné divadlo sa odohráva pri pomerne prijateľných zimných teplotách, t.j. priemerná teplota v Tromse v decembri pohybuje okolo -3°C opäť vďaka teplému Golfskému prúdu, ktorý ovplyvňuje aj podnebie pobrežie západnej Európy, a to najmä na severe.⁴⁷

2.3.8 Ľadovce, vodopády a fjordy

Najväčším turistickým lákadlom je v rámci prezentovanej krajiny bezpochyby ľadovce a scenérie, ktoré v rámci prírody vytvorili (viď príloha č. 16). S tým súvisia vodopády,

⁴⁵ INDROVÁ, J. et al.. *Mezinárodní cestovní ruch: vybrané kapitoly*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, s. 92. ISBN 978-80-245-1287-7.

⁴⁶ BRUNOVSKÁ, M. *Nesnívejte, vycestujte za polárnou žiarou do Nórska*. In. Pravda.sk [online]. [cit. 2014-12-15]. Dostupné z: <http://cestovanie.pravda.sk/cestovny-ruch/clanok/339106-nesnivajte-vycestujte-za-polarnou-ziarou-do-norska/>

⁴⁷ BRUNOVSKÁ, M. *Nesnívejte, vycestujte za polárnou žiarou do Nórska*. In. Pravda.sk. [online]. [cit. 2014-12-15]. Dostupné z: <http://cestovanie.pravda.sk/cestovny-ruch/clanok/339106-nesnivajte-vycestujte-za-polarnou-ziarou-do-norska/>

ktoré padajú z vysokých brál a útesov, ktoré vytvorili stáročnou činnosťou práv ľadovce a ich pohyb (príloha č. 17). Do tejto kategórie turisticky zaujímavých prírodných scenérii určite treba zaradiť aj typické nórske fjordy.

Medzi turistami je Nórsko považované za krajinu fjordov, ktoré patria k najkrajším na svete. Z tohto dôvodu sú aj fjordy Geirangerfjord a Nærøyfjord zapísané od roku 2005 do zoznam Svetového prírodného dedičstva UNESCO. Sú od seba vzdialené asi 120 km. Fjordy sú vo všeobecnosti považované za najvýnimočnejšie v rámci pôvodnej krajiny. Úzke, strmé skalné steny fjordov siahajú až do výšky 1 400 m nad hladinu Nórskeho mora.

„V roku 2004 boli nórske fjordy zvolené za jednu zo 133 najpreslávenejších svetových destinácií, ktoré sú zachovávané udržateľným spôsobom a vedia sa vysporiadať s prílivom masového turizmu.“⁴⁸

Treba povedať, že na tomto hodnotení sa podieľalo 437 odborníkov zo strediska Centrum pre udržateľné ciele o časopise Traveler Magazine Spoločnosti National Geographic. Nórske fjordy obdržali maximálny počet bodov v hodnotení, predovšetkým vďaka tomu, akým spôsobom je toto veľkolepé unikátne prírodné prostredie zachované. Hodnotiace kritéria pritom boli nasledovné: ekologická kvalita, spoločenská a kultúrna integrita, stav historických budov, archeologických nálezísk, estetický vzťah, kvalita manažmentu cestovného ruchu. Nórske fjordy v rámci hodnotenia vyšli ako relatívne nenarušená destinácie vo výbornom stave, s predpokladom, že si tieto kvality uchová aj v budúcnosti.⁴⁹

V rámci vyššie uvedeného treba spomenúť, že Geirangerfjord čelí vysokému prílivu turistov, nakoľko každoročne sem zavíta cca 600 000 turistov a cca 150 výletných lodí.⁵⁰ Nežiaducemu vplyvu masového turizmu sa Nórsko bráni pomerne krátkou

⁴⁸ WALLJASPER, J. *133 Places Rated. National Geographic Traveler*. In.11/12 2009, ročník 26, č. 8, s. 48.

⁴⁹ WALLJASPER, J. *133 Places Rated. National Geographic Traveler*. In.11/12 2009, ročník 26, č. 8, s. 48-70.

⁵⁰ HAM, A. et al. *Norway*. 4. vydanie, Lonely Planet Publications Pty Ltd, 2008, s. 17. ISBN 978-1- 74104-579-6.

turistickou sezónou, t.j. od polovice júna do konca augusta. Mimo uvedeného obdobia je ponuka turistických služieb cestovného ruchu slabá až obmedzená.

2.3.9 Trolie chodníky

Trolia stena je asi turisticky najatraktívnejšia turistická cesta v rámci trolých ciest a na vrchole spojená s neopakovateľnou vyhlídkou. Uvedený turistický chodník s prevýšením takmer 600 m nad morom začína v obci Trollstigen. Skalnatý vyhlídkový zráz prezývaný Trolltunga, teda inými slovami Trolí jazyk (viď príloha č. 18) je v Nórsku jednou z najvyhľadávanejších prírodných vyhlídkov sveta. Útvar, ktorý vybieha vo výške 700 metrov nad fjordom v pohorí Skjeggedal, priťahuje okrem turistov a fotografov aj adrenalínových dobrodruhov.

„Trasa Geiranger - Trollstigen patrí k najsilnejším zážitkom, aké si z Nórska môže turista odviezť. Strmé zákruty, všadeprítomné vodopády, výhľady, hlboké fjordy, krásna údolia. Vyhlídka na 11 zákrut Trolej cesty je novovybudovaná aj zázemie pre turistov je moderné (viď príloha č. 19).“⁵¹ Celková trasa tzv. Trolím kráľovstvom od Langvatnet cez Geiranger a Trollstigen až k Åndalsnes zaberie celkovo 106 kilometrov. Cesta cez priesmyky sa v zime uzatvára s prvým snehom. Zvyčajne v októbri alebo novembri a otvára sa až v máji.⁵²

2.4 Inovácie v oblasti cestovného ruchu

V rámci obdobia rokov 2008 - 2011 investovalo Nórske centrum inovácií 11 miliónov nórskeho korún do siedmich inovatívnych projektov v rámci cestovného ruchu svojej krajiny. Tieto mali pomôcť rozvoju cestovného ruchu v rámci celkovej Škandinávie. Projekty boli zamerané na to, ako môže priemysel cestovného ruchu pomôcť zvýšiť zdieľanie informácií o cestovnom ruchu v rámci škandinávskych krajín, ako rozšíriť spoluprácu v tomto smere, ako rozvíjať technológie a hľadať nové spôsoby v rámci

⁵¹ TURISTIKA.CZ. 2015. *Fotogaléria Trollstigen*. [online]. [cit. 2014-10-02]. Dostupné z: <http://www.turistika.cz/fotogalerie/67205/trollstigen-troli-steny#535963>

⁵² TURISTIKA.CZ. 2015. *Fotogaléria Trollstigen*. [online]. [cit. 2014-10-02]. Dostupné z: <http://www.turistika.cz/fotogalerie/67205/trollstigen-troli-steny#535963>

komunikácie a inovácie v cestovnom ruchu Nórska. Išlo o inovácie sústredené viac na konečného zákazníka, t.j turistu, najmä zahraničného turistu.

Inovatívne projekty boli nasledovné:

- *Priestory pre mládež a Alpine Tundra kraja*, ang. Youth Spaces and the Alpine Tundra regions – projekt sa zamerával na to, ako môžu mobilné technológie a sociálne weby, obsahujúce informácie o cestovnom ruchu Nórska, vzbudiť pozornosť u mladých ľudí,
- *Cestovné podpory 2.0 v Ázii a Tichomorí*, ang. Travel 2.0 promotion in Asia and Pacific – projekt sa zameriaval na získavanie informácií o skúsenostiach z ciest v severských krajinách z ázijských blogu, t.j. priamo od turistov, ktorí osobne krajinu navštívili,
- *SILAB projekt*- pracoval na rozvoji elektronickej platformy, t.j. ako získavať informácie o priemysle cestovného ruchu aj z iných odvetví ekonomiky,
- *Nordic cestovného ruchu siete udalostí*, ang. Nordic event tourism networks - projekt bol zameraný na zdieľanie znalosti v oblasti festivalového priemyslu cestovného ruchu Nórska,
- *Nórsky blahobyť*, ang. Nordic wellbeing – projekt špecializovaný na prístup, ktorý je založený na zdravotnej turistike a vedie k posilneniu konkurencieschopnosti celej Škandinávie – t.j. projekt s cieľom definovať koncept severského blahobytu,
- *Storytelling a cieľový vývoj*, ang. Storytelling and destination development – projekt popisuje, ako môžu dobre zostavené príbehy propagovať turistickú destináciu. Inými slovami ako dnešný používateľ ukazuje turistické ponuky zajtrajška.

Všetky vyššie špecifikované projekty mali prispieť k rozvoju turistického nového produktu, schopného vytvárať v budúcnosti trhy väčšieho objemu pre Nórsko.⁵³

Za najzaujímavejší považujem posledný vyššie spomenutý projekt. „*Rozprávanie príbehov ako marketingového prístupu sa využíva v takých oblastiach cestovného*

⁵³ NORDIC INNOVATION CENTER. 2013. *Storytelling and Destination Development* [online]. [cit. 2013-03-25]. Dostupné z: http://www.nordicinnovation.org/Global/_Publications/Reports/2010/201012_StorytellingAndDestinationDevelopment_report.pdf

ruchu, kde chýba klasická turistická atrakcia, ktorá by sa sama o sebe podporovala napr. ako Dánsky Legoland, parížsky Disneyland, Veľký čínsky múr, egyptské pyramídy, Národný park Yellowstone a pod..⁵⁴ V Nórsku takýchto atrakcií nájdeme poskromne, resp. menej. Aplikačná prax posledných rokov ukázala, že rozprávanie príbehov, ako globálny marketingový prístup, dostáva stále viac priestoru v oblasti cestovného ruchu.

Skutočný príbeh totiž môže dať destinácií výnimočnú výhodu, lebo turisti potom pobyt v tejto destinácii vnímajú ako viac zmysluplný zaujímavý zážitok.⁵⁵

2.5 Ekonomický vplyv cestovného ruchu na nórsku ekonomiku a zamestnanosť

Tak ako v každej inej európskej krajine, aj v Nórsku má cestovný ruch priamy alebo nepriamy vplyv na ekonomiku, zamestnanosť a potenciál budúceho rozvoja.

Za rok 2014 bol priamy príspevok cestovného ruchu na HDP Nórska 91,8 miliardy NOK (cca 9,67 miliardy €). To predstavovalo 2,9% celkového HDP za rok 2014 s dlhodobou výhliadkou rastu v rokoch 2015 – 2025 o 2,4% ročne. Celkový príspevok turistického ruchu aj s pridruženými odvetviami na HDP Nórska bol 7,1%, v celkovom objeme 224,6 miliardy NOK (cca 23,59 miliardy €).⁵⁶

Nemaľou mierou sa turizmus podieľal aj na celkovom objeme zamestnanosti krajiny.

Priamo v cestovnom ruchu bolo v roku 2015 zamestnaných 133 000 ľudí.

To predstavovalo 5% celkovej zamestnanosti. Očakávaný percentuálny prírastok na rok 2015 bol 0,9%. Celkovo však priemysel cestovného ruchu aj s vedľajšími odvetviami

⁵⁴ NORDIC INNOVATION CENTER. 2011. *Storytelling and Destination Development* [online]. [cit. 2013-03-25]. Dostupné z: http://www.nordicinnovation.org/Global/_Publications/Reports/2010/201012_StorytellingAndDestinationDevelopment_report.pdf

⁵⁵ NORDIC INNOVATION CENTER. 2011. *Storytelling and Destination Development* [online]. [cit. 2013-03-25]. Dostupné z: http://www.nordicinnovation.org/Global/_Publications/Reports/2010/201012_StorytellingAndDestinationDevelopment_report.pdf

⁵⁶ TRAVEL & TOURISM. 2015. *Norway 2015 Annual Research: Key facts* [online]. [cit. 2016-02-20]. Dostupné z: <https://www.wttc.org/-/media/files/reports/economic%20impact%20research/countries%202015/norway2015.pdf>

tvoril 10,1% všetkých zamestnaných v počte 266 500 pracovných miest. Očakávaný rast pre rok 2015 bol 0,9%.⁵⁷ Z uvedených dát je jednoznačné, že všetky odvetvia cestovného ruchu (priame a celkové príjmy, priama a celková zamestnanosť) konštantne rastú od roku 2012, resp. od 2013, čo dokladuje aj graf č. 1 a č. 2 v prílohách práce, ktoré ukazujú celkový príspevok turizmu na HDP a objem pracovných miest.

Záver druhej kapitoly nám ponúkne odpoveď na riešenie vedľajšieho cieľu práce a to potenciálu a úrovni turizmu v Nórsku. Materiálno – technická základňa je na vysokej úrovni ako technicky, ponukou služieb, tak aj kapacitne. Je možné si vybrať z viacerých typov ubytovania. Špeciálne by som vyzdvihol úroveň a rozšírenosť kempingov a autokempingov. Ponúkajú neobmedzené dobrodružné dovolenkovanie aj v severnejších častiach krajiny. Úroveň cestnej dopravy a hustota je na vysokej úrovni, to isté možno povedať o lodnej doprave, ktorá má svoju historickú aj súčasťnú tradíciu. Železničná doprava nie je na tak vysokej úrovni ako cestná alebo lodná, hlavne pre ťažší kopcovitý terén a technickú náročnosť.

Sociálno - historický potenciál reprezentujú najmä navštevované historické mestá Oslo, Bergen, Trondheim, Kristiansund a pod., početné múzeá a galérie, ďalej miestne zvyky a tradície, rybie farmy, rôzne workshopy zamerané na spoznanie miestnych obyvateľov a kultúry.

Z prírodných atraktivít uvediem najmä početné fjordy, trollie chodníky, vodopády. V severnejších oblastiach najmä vyhľadávaná polárna žiara, polostrov Lofoty, Vesterálly a divoká, neporušená príroda.

Všetky tieto rozvinuté aspekty nórskeho cestovného ruchu prinášajú silný potenciál pre ekonomiku do budúcich rokov.

⁵⁷ TRAVEL & TOURISM. 2015. *Norway 2015 Annual Research: Key facts* [online]. [cit. 2016-02-20]. Dostupné z: <https://www.wttc.org/-/media/files/reports/economic%20impact%20research/countries%202015/norway2015.pdf>

3 CESTOVATEĽSKÝ PROFIL TURISTU, KOMPARÁCIA PONÚK CK A SWOT ANALÝZA

Predmetná kapitola práce ponúka vytvorenie typického profilu zahraničného návštevníka Nórskeho kráľovstva a na porovnanie profil domáceho turistu – t.j. typického Nóra- turistu a cestovateľa. V rámci profilovania týchto dvoch typov turistov je pozornosť upriamená nielen na najobľúbenejšie destinácie, ale aj zážitky a aktivity, ktoré turisti obvykle vyhľadávajú. Taktiež na vplyv na cestovný ruch, vekové zloženie, individuálny a organizovaný cestový ruch, jeho zameranie a podobne.

3.1 Profil zahraničného turistu

Nórsko vďaka svojej výnimočnej polohe, podnebiu a prírodným a historickým krásam nie je klasickou krajinou cudzineckého ruchu. Nórsko je špecifické a výnimočné. Príčinou je v prvom rade odľahlosť územia, ktoré pre svoju polohu je málo využívané pre tranzitnú turistiku, najmä čo sa týka automobilovej dopravy.

Príjmy plynúce z cestovného ruchu nemajú preto pre národné hospodárstvo Nórska zatiaľ väčší význam, čo však nie je pre tak bohatú krajinu najmä vďaka ropnému priemyslu rozhodujúce a dovoľme si tvrdiť, že ani žiaduce.

„Podstatne viac rozvinutá turistika je vo vnútri krajiny. Pre zahraničného turistu sú lákavé najmä hory, ľadovce a fjordy. Uvedená prírodná scenéria dáva príležitosť k športovej turistike, ktorá je veľmi rozšírená a to v zime na lyžiach, v lete autami, pešo, alebo loďami.“⁵⁸

Vo vnútrozemí sa nachádza veľa turistických chát pre peších turistov alebo lyžiarov. Zimné športy sú prevádzkované najmä v hlavnom meste a jeho okolí. K turisticky atraktívnym pre zahraničného turistu patrí aj vidiek s malebnými osadami a napospol sa drevenými typicky červenými stavbami. Najvýznamnejšou turistickou zaujímavosťou

⁵⁸ HALL, C., M., et al. *Nordic tourism: issues and cases*. Buffalo: Channel View Publications, s. 270. ISBN 978-184-5410- 957.

je práve jednoduchosť – ľuďmi nepreplnená neznečistená krajina, horské scenérie, jazerá a lesy, pobrežné oblasti a ostrovy.

Typický zážitkový cestovný ruch je charakterizovaný tým, že oproti klasickému cestovnému ruchu obsahuje tiež nedostatok istoty a je motivovaný sebaspoznaním s osobným naplnením, zatiaľ čo klasický cestovný ruch zahŕňa nižšiu stupeň osobnej prípravy, vyššiu mieru bezpečnosti a skupinovú organizáciu turizmu. ďalej je tento druh cestovného ruchu špecifický svojim miestom s ohľadom na divokosť prírody. Tento typ cestovného ruchu je spojený najmä s outdoorovými aktivitami.⁵⁹

Organizovaný cestovný ruch zahraničných cestovateľov a turistov je najmä prostredníctvom zájazdov, ktoré sú organizované do tejto krajiny vo väčších alebo menších skupinách. ďalej uvedieme tie najzaujímavejšie a turistami najobľúbenejšie a najviac vyhľadávané:

- „Zájazd vodopády a ľadovce Nórska,
- Zájazd losími a trolími chodníkmi,
- Zájazd za sobmi, losmi a pižmami do Nórska,
- Zájazd Najkrajšie fjordy Nórska alebo zájazd Lodami po fjordoch
- Zájazd Lofoty a Vesterály - exotika na severe,
- Zájazd - Severská romanca alebo zájazd Za polnočným slnkom
- Zájazd Príroda na polárnom kruhu a pod.“⁶⁰

Treba k vyššie uvedenému uviesť, že rôzne domáce aj zahraničné cestovné kancelárie a agentúry majú uvedené typy zájazdov pomenované inak alebo obdobne, ale ich obsahová náplň je s malými odchýlkami rovnaká tak ak oje uvedené vyššie. Okrem individuálnej turistiky, ktorá je zameraná na pešiu turistiku, lezenie po skalách, lyžovanie, autoturistiku, mototuristiku sú pre Nórsko typické dva druhy zahraničných organizovaných zájazdov, ktorým sa budem venovať v nasledovnej časti práce.

⁵⁹ HALL, C., M., et al. *Nordic tourism: issues and cases*. Buffalo: Channel View Publications, s. 270. ISBN 978-184-5410-957.

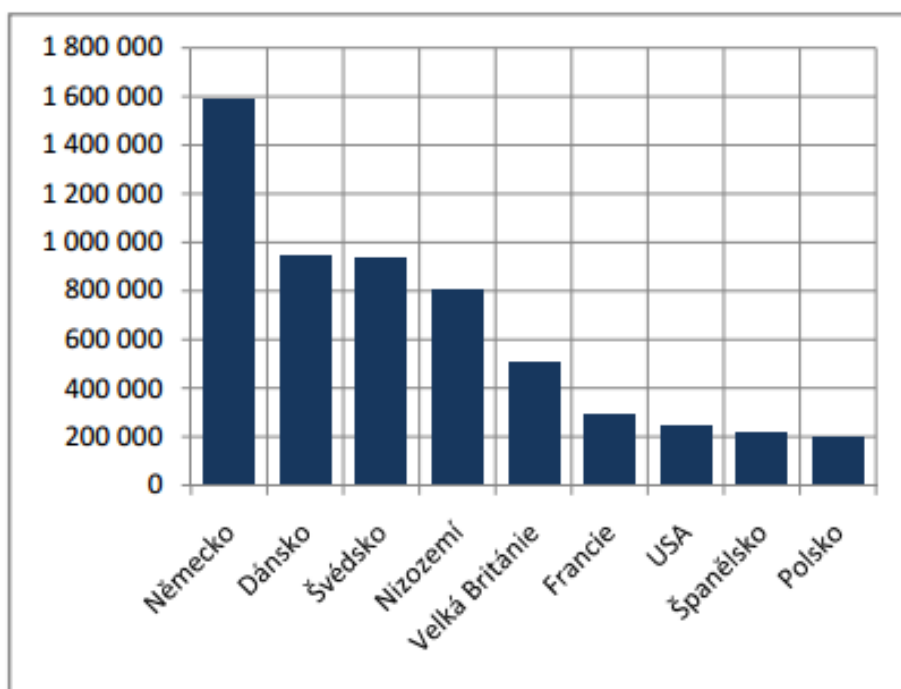
⁶⁰ NORSKO.CZ. 2014. *Nórsko, zájazdy 2014*. [online]. [cit. 2014-05-11]. Dostupné z: <http://www.norsko.cz/cestovani/zajezdy/14401-norsko-zajezdy-2014-podle-ubytovani.html>

Jedná sa o:

- okružné plavby okolo Nórska a jeho fjordoch,
- organizovaný rybolov v Nórsku.

Kým individuálna turistika vyhovuje viac mladším turistov, t.j. fyzicky a športovo viac aktívni a vyššie dve uvedené organizované formy turizmu do Nórska vyhľadávajú skôr turisti v strednom a vyššom veku. Informácie o nórskom príjazdovej cestovnom ruchu podáva hlavne Nórsky štatistický úrad, nórsky "Statistisk sentralbyrå" (ang. Statistics Norway). z jeho údajov vyplýva, že v roku 2013 v Nórsku prenocovalo 7,5 miliónov zahraničných turistov, pričom 21% z nich bolo Nemeckej národnosti, 13% tvorili Dani a 12% Švédi. K ďalším častým návštevníkom Nórska v roku 2013 patrili Holanďania a Briti. To je celkovo päť národností, ktoré sa najviac, t.j. dvoma tretinami podieľajú na hromadnom nórskom cestovnom ruchu spojenom s ubytovacími zariadeniami.

1. Graf. č. 1 - Počet prenocovaní zahraničných turistov v Nórsku podľa národností v roku 2013.

Zdroj: Statistic Norway

Spoločnosť Innovation Norway v roku 2005 uskutočnila rozsiahly prieskum, ktorý analyzoval pozíciu Nórska ako destinácie cestovného ruchu. Prieskum zisťoval, čím je Nórsko pre návštevníkov zo zahraničia najviac zaujímavé a pochopiteľne atraktívne. Prieskum sa inými slovami orientoval na to, čo by mohlo v budúcnosti motivovať k realizácii dovolenky v tejto krajine zahraničného turistu. Do prieskumu sa zapojilo cez 14 000 respondentov, ktorí vyhľadávajú dovolenku v prírode a pochádzali z 13 európskych krajín, t.j. zo zemí, ktoré majú prevážny podiel na zahraničnom cestovnom ruchu Nórska a pochopiteľne tvoria najväčší potenciál v tomto smere do budúcnosti - Veľká Británia, Severné Írsko, Dánsko, Poľsko, Taliansko, Rusko, Fínsko, Nemecko, USA, Španielsko, Holandsko, Švédsko a Francúzsko.

Z prieskumu vyplynuli závery, že oslovení respondenti vnímajú Nórsko predovšetkým ako lokalitu sľubujúcu najmä:

- *Zážitky z krásnej a čistej prírody,"*
- *Zážitky z aktívneho pobytu v prírode,"*
- vyjadrili taktiež kladný vzťah k *Miestnej kultúre a spôsobu života."*⁶¹

Respondenti označili Nórsko za bezpečnú a relatívne ľahko dostupnú destináciu. Prieskum zisťoval tiež to, aký celkový obraz má Nórsko v očiach návštevníkov. Výsledky Nórska boli porovnávané s hodnotami Švédska, Fínska, Dánska a Rakúska. Nórsko je pre návštevníkov typické svojím severským charakterom, a to až dokonca aj vo väčšej miere ako je tomu u ostatných škandinávskych štátov. Túto informáciu Innovation Norway vyhodnotil ako výrazný predpoklad toho, ako sa Nórsko môže v budúcnosti úspešne odlíšiť od ostatných škandinávskych krajín.

Respondenti taktiež charakterizovali Nórsko a jeho obyvateľov za *honestne úprimných,"* *ľahkoobživých a umiernených."* Spoločenská vrelosť však nevyšla v rámci výskumov pre Nórsko ako príliš typická vlastnosť obyvateľstva. Innovation Norway sa v prieskume zaujímalo o všeobecnú znalosť Nórska ako turistickej destinácie.

⁶¹ INNOVASJON NORGE. 2010. *Norges nåværende posisjon tovar som turistreisemål*. [online]. [cit. 2010-05-21]. Dostupné z: <http://www.innovasjon norge.no/Satsinger/Reiseliv/Arkiv/Merkevaren-Norge/Norges-navarende-posisjon-somturistreisemal/>

Hoci sa Nórsko príliš v médiách neobjavuje ako turistická destinácia. Innovation Norway na základe svojho výskumu zistila, že je všeobecne nízke povedomie zahraničných respondentov o Nórsku ako destinácií cestovného ruchu. Z prieskumu vyplynulo, že cca 8 z 10 návštevníkov má len malé alebo žiadne povedomie o Nórsku v tomto smere.

Z vyššie špecifikovaného prieskumu Innovation Norway delkovo vyplynulo, že Nórsko nedokázalo vytvoriť jasnú pozíciu na zahraničnom trhu cestovného ruchu a profilovo splyva s ostatnými škandinávskymi krajinami. Miesto najvýznamnejšieho nórskeho konkurenta na poli cestovného ruchu pritom pripadá Švédsku. Nórsko by teda v tomto smere malo jasnejšie vyprofilovať svoj imidž v komunikácií smerom k potenciálnym zahraničným návštevníkom. Ľudia väčšinou ani netušia, aké atraktivity môže Nórsko ponúknuť. Nórsko má dobrý potenciál pre zlepšenie a výraznejšie vymedzenie ako krajiny cestovného ruchu. V tomto smere je úlohou najmä služieb cestovného ruchu komunikovať s klientom za účelom nalákať turistov do spomínanej krajiny. Novú silnou pôsobivou turistickou značkou pre Nórsko by mala byť tzv. *šviežosť a čistá príroda*.⁶²

3.2 Profil domáceho turistu

Turisti pochádzajúci z Nórska sú lukratívnou cieľovou skupinou, ich výjazdy do zahraničia v posledných rokoch rástli rýchlym tempom. Nóri ako ostatní Škandinávci majú silné cestovateľské sklony. Hoci Nórsko nepatrí medzi ľudnaté národy Európy, tento región je celosvetovo veľmi dôležitý pre výjazdový cestovný ruch.⁶³

„Škandinávia celkovo predstavuje tretí najväčší zdrojový trh Európy v rámci cestovného ruchu. Úroveň príjmov v Nórskom kráľovstve je pomerne vysoká a z toho vyplýva, že na cestovanie mňajú rekordne vysoké percentá príjmov.“⁶⁴

⁶² INNOVASJON NORGE. 2010. *Norges nåværende posisjon tovar som turistreisemål* [online]. [cit. 2010-05-21]. Dostupné z: <http://www.innovasjon Norge.no/Satsinger/Reiseliv/Arkiv/Merkevaren-Norge/Norges-navarende-posisjon-somturistreisemal/>

⁶³ SLOVENSKÁ AGENTÚRA PRE CESTOVNÝ RUCH. 2015. *Analýza zdrojových trhov (AZCR) ŠKANDINÁVIA (Dánsko, Fínsko, Nórsko, Švédsko)* s. 29 cit. str. 17-21. [online]. [cit. 2015-09-23]. Dostupné z: <file:///C:/Users/Doma/Downloads/Skandinavia_aktualizovane_30.06.2014.pdf

⁶⁴ SEČÁNSKÁ, Z. 2013. *Organizovaný cestovný ruch v SR*. Štatistický úrad Slovenskej republiky. s. 47. ISBN 978-80-8121-256-7.

Počas dovolenky minú o 90 % viac peňazí na stravu, ubytovanie a atraktivitu cestovného ruchu než udáva európsky priemer. V súčasnosti patria ich výdavky na cestovanie v prepočte na jednu osobu k celosvetovo najvyšším. Uvedené konštatovanie je pochopiteľne spojené s vysokou životnou úrovňou v krajine.

Cestovanie vo všeobecnosti pre ľudí znamená zmenu ich každodenného zabehnutého rytmu. Aj u Nórov platí tendencia cestovať vo voľnom čase na kratšie pobyty viackrát do roka. Spomedzi všetkých národov sveta sú práve Škandinávci považovaní za najadaptabilnejších turistov na svete – najlepšie si zvykajú na kultúru v navštívenom mieste, snažia sa čo najskôr naučiť hovoriť miestnym jazykom a s radosťou ochutnávajú domácu kuchyňu. Viac ako 50 % tvorí tzv. pasívny zahraničný cestovný ruch. Približne 18 % výjazdov zo Škandinávie je do zámorských destinácií najmä USA, Kanada, Brazília, Thajsko, Japonsko a Tichomorie, pričom väčšinou ide o dovolenku zameranú na oddych a spoznávanie cudzích kultúr. Je pochopiteľné, že Nóri vyhľadávajú dovolenkové destinácie s teplým podnebím, vzhľadom na domácu celoročnú klímu. Ide najmä o Španielsko, Egypt, Bulharsko a Tunisko.⁶⁵

Podľa prieskumu Medieministeriet vykonanom v roku 2011 si pri výbere dovolenkovej destinácie Nóri najviac zavážia nasledovné faktory:

- „miestna kultúra a obyvateľstvo,
- čistota prostredia,
- možnosť tráviť dovolenku aktívne,
- možnosti nakupovania,
- ponuka a dostupnosť reštaurácií.“⁶⁶

⁶⁵ SEČÁNSKÁ, Z. 2013. *Organizovaný cestovný ruch v SR*. Štatistický úrad Slovenskej republiky. s. 4. ISBN 978-80-8121-256-7.

⁶⁶ SLOVENSKÁ AGENTÚRA PRE CESTOVNÝ RUCH. 2015. *Analýza zdrojových trhov (AZCR) ŠKANDINÁVIA (Dánsko, Fínsko, Nórsko, Švédsko)* s. 29 cit. str. 17-21 [online]. [cit. 2015-09-23]. Dostupné z: file:///C:/Users/Doma/Downloads/Skandinavia_aktualizovane_30.06.2014.pdf

Nóri obľubujú najmä návštevy veľkých miest ako je Londýn, New York, Paríž a Barcelona, okružné cesty a tzv. all inclusive zájazdy najmä ako rodinné dovolenky. Dovolenky Nórov presahujúce 4 prenocovania sú najčastejšie realizované v mesiacoch júl a august. Na jednu dlhšiu dovolenku chodia v letnej alebo zimnej sezóne, cez Veľkú noc a na jeseň podnikajú výlety do miest. Pochopiteľne do zámorských krajín cestujú najmä v zime. Uprednostňujú nefajčiarske hotely ako typ ubytovacieho zariadenia, vysoký štandard služieb a čistotu. Nemajú radi koberce, uprednostňujú drevené podlahy. Rodiny s deťmi sú základným cestovateľským severským segmentom. Tento segment má záujem o dovolenky typu all inclusive. Ďalším cestovateľským segmentom sú tzv. „prázdné hniezda“, takto sa označujú manželské páry nad 45 rokov, ktorých deti už vyrástli a opustili spoločné rodinné hniezdo. Uprednostňujú dlhšie trvajúcu dovolenku a nerobí im problém vycestovať aj v mimosezónnom období. Ako dôvod na zahraničného cestovania uvádzajú najmä načerpanie novej energie, romantické prostredie a upevnenie manželského vzťahu. V Nórsku sú cestovanie a dovolenky najviac nakupovanými internetovými produktami čo súvisí s vyspelou technologickou úrovňou tohto národa.⁶⁷

Najväčší vplyv na rozhodovanie o dovolenkovej destinácii majú:

- *„predchádzajúce vlastné skúsenosti,*
- *informácie ponúknuté vyhľadávačom google.com,*
- *odporúčania rodiny a známych,*
- *informácie na internetovej stránke touroperátora, cestovnej kancelárie alebo agentúry,*
- *informácie na internetovej stránke hotela.“*

Domáce dovolenky dlhodobo u Nórov prevyšujú počet dovolení v zahraničí. Od roku 2010 sa však účasť na dovolenke doma v Nórskom kráľovstve postupne znižuje, kým zahraničný cestovný ruch za týmto účelom má stúpajúcu tendenciu. V roku 2012

⁶⁷ MARKET AND TRAVEL PROFILE. 2014. *Norway, Visit Britain, January 2014*. [online]. [cit. 2015-03-10]. Dostupné z: http://www.visitbritain.org/Images/Norway%20-%20Jan%2014_tcm29-14700.pdf.

výdavky Nórov na cestovanie do zahraničia dosiahli takmer 17 miliárd USD. V rebríčku TOP 5 dovolenkových destinácií Nórov v roku 2012 sa na prvých priečkach umiestnili: Švédsko, Dánsko, Španielsko, Veľká Británia a Nemecko.

Nóri majú silnú túžbu po slnečných letných letoviskách, ale aj prebádať aj neznáme turistické miesta, ktoré nie sú preplnené turistami. Veľký nárast v ostatnom období zaznamenali kúpeľné pobyty, aktívne dovolenky tematicky zamerané na golf, potápanie, lyžovanie a dobrodružné dovolenky, napríklad splavovanie riek a návštevy safari v Afrike. Od roku 2009 sa v Nórsku rozšíril ekoturizmus.⁶⁸ Dovolenkári z Nórska sú spoločenski a aktívni, radi vedia, čo ich na dovolenke čaká. Chcú vidieť a navštíviť známe miesta v danej destinácii. Kľúčovými domácimi destináciami sú v rámci domácej turistiky najmä mestá ako Oslo, Stavanger, Bergen, Trondheim a Tromsø a to najmä v letnom období. Dovolenky v zime trávajú zvyčajne na nórskech horách, v chatkách alebo lyžiarskych strediskách.

Nórsko nie je členom EÚ, ale je súčasťou Európskej hospodárskej únie a Schengenu. Najčastejší spôsob prepravy Nórov do zahraničia je leteckou dopravou. Medzinárodné lety prevádzkujú v Nórsku letiská v mestách Oslo, Bergen, Bodo a Stavanger.⁶⁹

⁶⁸ INTERNÉ MATERIÁLY SACR. 5. 2011. *The Nordic Outbound Travel Market – Potential and Possibilities, Medieministeriet 2011*. [online]. [cit. 2015-03-10]. Dostupné z: http://www.apmadeira.pt/madeira/uploads/recursos/anexos/The%20Nordic%20Travel%20Market_2011.pdf

⁶⁹ SLOVENSKÁ AGENTÚRA PRE CESTOVNÝ RUCH. 2015. *Analýza zdrojových trhov (AZCR) ŠKANDINÁVIA (Dánsko, Fínsko, Nórsko, Švédsko)* s. 29, cit. s. 17-21. [online]. [cit. 2015-09-23]. dostupné z: file:///C:/Users/Doma/Downloads/Skandinavia_aktualizovane_30.06.2014.pdf

Nasledujúca tabuľka znázorňuje výjazdový cestovný ruch Nórov v období rokov 2007 – 2013.

Tabuľka č. 1 - Výjazdový cestovný ruch Nórska v rokoch 2007 – 2013.

Ukazovateľ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Výjazdy spolu (v tisícoch)	7 100	7 600	6 640	7 600	8 130	9 250	9 280
% ročný nárast/pokles	+4,91	+7,0	-12,6	+14,5	+7,0	+13,8	+0,3
Výjazdy za účelom dovolenky (v tisícoch)	5 780	5 910	5 510	6 040	6 720	7 410	7 600
Počet prenocovaní za účelom dovolenky (v tisícoch)	42 470	45 120	41 660	47 130	52 050	57 790	55 700
Výjazdy za účelom obchodných ciest (v tisícoch)	N/A	1 700	1 120	1 550	1 430	1 850	1 700

Zdroj: StatBank, Statistics Norway (2014)

Nižšie uvedená tabuľka je sumarizácia vlastností a profilácia domáceho vs. zahraničného turistu.

Tabuľka č. 2 – Profil domáceho a zahraničného turistu.

Profil zahraničného turistu - príjazdový	Profil domáceho turistu - Nóri
Vyhľadáva najmä prírodný potenciál destinácie, tzn. hory, početné fjordy, ľadovce	Veľmi dobre adaptibilný na cudzie prostredie. Míňa násobne viac financií ako je európsky priemer
Mieni o Nórsku ako o bezpečnej, vyspelej a dostupnej destinácii	Obľubuje návštevy veľkomiest, napr. Londýn, Barcelona, Paríž, Madrid
Záujem prejavuje o zážitkovú dovolenku	Orientuje sa na letné destinácie

Zdroj: vlastné spracovanie autorom

3.3 Komparácia ponúk slov. a českých cestovných kancelárii a agentúr

Predmetná podkapitola práce sa zaoberá porovnaním slovenských ha českých cestovných kancelárii a cestovných agentúr ohľadom ponúkaných turistických pobytov

a zájazdov do Nórskeho kráľovstva. Vzhľadom na charakteristiku krajiny uvedenú v rámci práce, je jasné, že obe krajiny ponúkajú zájazdy skôr orientované turisticky. V oboch krajinách je podobné to, že slovenskí aj českí turisti v tomto smere nevyhľadávajú takú dovolenku, ktorú by si museli do posledného detailu naplánovať sami, preferuje skôr teda druhú možnosť, t.j. služby cestovných kancelárií a agentúr. Táto voľba vyplýva z toho, že kancelárie resp. agentúry sú schopné vybaviť potrebné formalita a ponúknuť zákazníkovi konečný produkt vo forme kompletného zájazdu. Najväčšie a najznámejšie cestovné kancelárie ako sú na Českom cestovnom trhu cestovné kancelárie Fisher, Čedok alebo Exim Tours cesty do Škandinávie vôbec neponúkajú. Poskytovatelia zájazdov tohto druhu sú teda menej propagované cestovné kancelárie, ako napr. Firmy Periscope, Alpina, Mundo, Fisherman, Optima tour, ai. Uvedené menšie cestovné kancelárie ponúkajú najviac nasledovné typy zájazdov:

- Poznávacie zájazdy, t.j. najmä mestská turistika – pamätihodnosti Osla,
- Rybolov v Nórsku,
- Aktívne dovolenky spojené s cykloturistikou a horskou turistikou,
- Výlety za losmi, veľrybami a inými prírodnými úkazmi Nórska ako sú fjordy, polárny kruh, žiara a pod.,
- Okružné plavby loďou.⁷⁰

Medzi slovenské cestovné kancelárie, ktoré ponúkajú zájazdy do Nórska patria napr. Firo tour, Bubo, Sancho tour, Rokosport. Opäť rovnako ako aj v českej republike, z nášho výskumu sa v rámci internetových portálov cestovných kancelárií a ich ponúk vyplynulo, že aj na Slovensku sa na Nórsko ako destináciu cestovného ruchu orientujú skôr menšie a menej známe cestovné kancelárie.⁷¹ Ich ponuka je približne rovnaká. Z vykonaného prieskumu vyplýva, že obe krajiny preferujú a ponúkajú ako najzaujímavejšie nasledovné dva typy zájazdov: okružné plavby loďou okolo Nórska a jeho fjordov alebo rybolov. Z tohto dôvodu sa práve týmto dvom typom zájazdov budeme bližšie venovať v ďalšej časti práce.

⁷⁰ Prieskum bol realizovaný pomocou webových stránok: <http://www.alpina.cz/>, <http://www.fisherman.cz/>, <http://www.periscope.cz/>

⁷¹ Prieskum bol realizovaný pomocou webových stránok: <http://dovolenka.invia.sk/>, <http://www.bubo.sk/>, <http://www.firotour.sk/>, <http://www.sanchotour.sk/>, <http://www.orbis-sk.sk/>

3.3.1 Okružné plavby okolo Nórska a jeho fjordov

Plavby do Nórska si vyberajú predovšetkým milovníci prírody. Väčšina turisticky atraktívnych miest leží na západnom a južnom pobreží krajiny, ktoré je dostupné z kotviacej lode v prístave, ktorých je v rámci Nórska veľké množstvo. Výlety lodných spoločností sú zamerané najmä na plavby vyhlídkovými loďami:

- po fjordoch,
- panoramatické jazdy krajinou,
- výlety za pozorovanie veľrýb a ďalších živočíchov (viď príloha č. 20).⁷²

Spomínané výletné lode sú zväčša veľkokapacitné, ktoré majú okrem posádky voľných 2000 - 3000 turistických miest. Uvedený druh turistického pobytu je od 5-10 dní. Od dĺžky pobytu na lodi sa pochopiteľne odvíja aj cena takéhoto druhu zájazdu. Ale vo všeobecnosti možno povedať, že sa jedná o cenovo drahší druh cestovania do zahraničia. Plavba je spravidla prerušovaná jedným až dvoma dňami kotvením v prístavoch väčších miest, kde je turista sprevádzaný po turistických a najmä historických pamiatkach sprievodcom z výletnej lode a tiež je tu miesto na nákupy pre turistov.

Tie najluxusnejšie výletné lode poskytujú svojim návštevníkom rôzne služby na úrovni päť hviezdikového hotela ako napr. Spa & Wellness priamo na palube (t.j. sauny, masáže, bazén, turecké kúpele, solárium), kino, golfový simulátor, reštaurácie, bary a obchody (viď príloha č. 21). Kajuty sú spravidla pre dve až maximálne štyri osoby, klimatizované a vybavené na úrovni hotelovej izby.⁷³

3.3.2 Rybolov v Nórsku

Nórsko je tá ideálna turistická destinácia, kde chodia vášniví rybári z celého sveta, aby uspokojili svoju vášeň pre rybolov. Nórsko je považované za najkrajšiu krajinu Európy v tomto smere vďaka krajine nedotknutých prírodných krás, medzi ktoré sa radí priehľadne čisté jazerá, divoké rieky, ľadovce, vodopády, fjordy a samozrejme pobrežie

⁷² OKRUZNIPLAVBY.CZ. 2015. *Prístavy Nórsko*. [online]. [cit. 2015-10-02]. Dostupné z: <http://www.okruzni-plavby.cz/pristavy/norsko/>

⁷³ LUXUSNEPOBYTY.SK. 2015. *Výletná plavba nórske fjordy*. [online]. [cit. 2015-02-10]. Dostupné z: <http://www.luxusnepobyty.sk/destinacia/costa-luminosa-4-vyletna-plavba-norske-fjordy/>

obmývajúce Barentsovo, Nórske a Severné more a Severný ľadový oceán. V týchto vodách rybári môžu získať veľké rybárske úlovky a to aj vďaka tomu, že sa tu snúbili ideálne podmienky pre hojný výskyt rôznych druhov rýb. Golfský prúd, otvorené more, rybárske prielivy t.j. Sundy a niekoľko stretávajúcích sa fjordov ako Korsnesfjord, Halsafjord, Arsundfjord a Freifjord. Vyššie uvedené je zárukou hojného výskytu menších rýb, ktoré sú tu hlavnou zložkou potravy pre vodných predátorov.

Tieto rybky potom priťahujú predátorov, ktorí sa stávajú cieľom skúsených rybárov. Medzi morské ryby, ktoré sa najčastejšie v tejto krajine loví, patria predovšetkým rôzne druhy tresiek - obyčajná, keller, polak, bez fúzov, jednoškvrnnú alebo štítnice. Loví sa aj platesa obyčajný, ktorý je vzácnym úlovkom, ostriežiky, miene, kambaly, sumca všeobecný aj škvrnitý či morský čert. Rybári - turisti sa však nemusia obmedzovať iba na lovenie v morských vodách, ale môžu zabrásiť aj do tokov nórskech riek a jazier. Povolenky na rybolov je tu možné zohnať na mieste samom, čo je pre turistov výhodou. Pri športovom rybolove na mori nepotrebuje povolenie. Lovia sa tu najmä šťuky a ostrieže, pstruhy, lipne a lososí. Pre rybolov tu majú miestne agentúry a predajne rybárskych potrieb nachystané na prenájom rôznu rybolovnú techniku, námornú mapu, echolot na lodi, plte, prúty, návnady apod.. Dôležité je spomenúť, že chytať na živú rybu je však v Nórsku prísne zakázané. Loviť sa ďalej môže i prívlačou.⁷⁴ Z vyššie uvedeného vyplývajú teda štyri typy rybárčenia pre turistov:

- na otvorenom mori,
- vo fjordoch,
- na jazerách,
- na brehoch riek.

Pilkrovanie je tu asi najrozšírenejší spôsob lovu. Jedná sa predovšetkým o lov na väčších hlbkach na ťažšie kratšie prúty, osadené multiplikátorom alebo väčším smekacím navijakom s dostatkem pevnej šnúry. Lovia sa tak tresky, dasy, miene, sumce atď. Prívlač je obľúbená technika, ktorú poznáme z našich vôd. Je zábavnejšia,

⁷⁴ STENALINE.CZ. 2015. Aktivity v Nórsku – rybolov. [online]. [cit. 2015-10-02]. Dostupné z: http://www.stenaline.cz/cestovani-do-norska/aktivity-v-norsku/rybolov-v-norsku?gclid=CjwKEAjw1riwBRD61db6xtWTvTESJACoQ04QnvKfwawZAPNVQDP1n-JpJNAQCQvtEWe9W99q9ZVGTxoCBSnw_

športovejšia a fyzicky menej náročná. Prívláčou sa loví ako z lode tak aj z brehu. Vhodné je tu vyhľadávať miesta okolo ostrovčekov a plytších lokalít. takto sa lovia najmä tresky, keller, makrely a ihlice. Muskarín vyžaduje pevnejšie náčinie, streamery a mušky. Lov z lode, brehu ale aj kajaku. Lovíme tresky, makrely, ihlice, morské pstruhy. V Nórsku platia určité pravidlá pre rybolov, ktoré by mal poznať každý turista, ktorý sa tu vydá za týmto dobrodružstvom. Patria sem nasledovné pravidlá ako sa správať na rybolov na mori:

- Posádka lode je povinná mať po celý čas plavby na mori na sebe plávajúce vesty alebo špeciálne plávajúce obleky. Nórska polícia toto nedodržanie pokutuje.
- Rybolov v Nórsku je zakázaný 100m od rybích sádok.
- V lodi je zakázané kuchať úlovky.
- Ak sa na vrcholoch vln začínajú tvoriť biele vrcholy (penové čiapky), je najvyšší čas k návratu z rybolovu alebo počkať v bezpečí (závetrí) na lepšie počasie na rybárčenie.
- Posádka sa pohybuje na hladine na vlastné nebezpečenstvo.
- Zákaz fajčenia a manipulácie s otvoreným ohňom v blízkosti benz. nádrží.

Ubytovanie pre tento druh turistov je najčastejšie v rámci luxusných alebo skromnejších rybárskych chatiek, ktoré sú vybavené hotelovou úrovňou.⁷⁵

„Štatistické údaje však potvrdzujú, že Škandinávia celkovo vrátane Nórska nepatrí medzi najviac navštevované európske destinácie. Avšak z hľadiska využitia cestovného ruchu prichádza do cestovateľskej módy, tzv. návšteva severských krajín, kde je ešte málo dotknutá príroda a všestranné športové využitie polostrova.“⁷⁶

3.3.3 Cestovná kancelária Bubo

V rámci výskumu a porovnávania slovenských a českých cestovných kancelárii, jedna v rámci výskumu nad ostatné bežné ponúk zájazdov do Nórska tzv. „vytrča z radu“, čo sa

⁷⁵ RYBYNORSKO.CZ. 2015. *Ryby a rybolov*. [online]. [cit. 2014-10-02]. Dostupné z: <http://www.rybynorsko.cz/ryby-a-rybolov>

⁷⁶ ŠTÝRSKÝ, J. a ŠÍPEK J. *Geografie cestovního ruchu Evropy a světa: úvod do geografie, geografie světového hospodářství, geografie cestovního ruchu Evropy a světa, komparativní geografie a ekonomika: zdroje a možnosti destinací Evropy a dalších světadílů s důrazem na působení genia loci a zážitkovou turistiku*. 4. vydanie. Hradec Králové: Gaudeamus, 2008, 215 s., cit. s. 31. ISBN 978-80-7041-442-2.

týka ponúk služieb, zloženia zájazdov ako aj prístupu, touto je cestovná kancelária Bubo. Z tohto dôvodu sme sa rozhodli jej venovať samostatnú podkapitolu práce.

„Rozdiel medzi obyčajnou cestovnou kanceláriou a Bubo je v tom, že my vám ponúkame naozajstné zážitky. Masový turizmus otvára svet dokorán, no čím viac bežných ciest človek zažije, tým viac má pocit, že v skutočnosti zažíva dookola to isté miesto. Keď cestujete s Bubo, máte istotu, že zažijete autentické kúty sveta plné naozajstných ľudí a zážitkov, ktorým vaše dovtedajšie dovolenky nesiahajú ani po päty. Pritom to vôbec nemusí byť o tom, že sa kvôli ceste ďaleko od civilizácie vzdáte normálneho komfortu a pohody.“⁷⁷

Vyššie citované slová majiteľa tejto cestovnej kancelárie, nemajú byť reklamou na jeho služby, ale stručným a jasným vystihnutím toho, čím je táto cestovná kancelária od ich na slovenskom alebo českom cestovnom trhu iná a originálna. Na trhu je množstvo cestovných agentúr, ktoré len sprostredkujú ubytovanie, letenky či autobusovú dopravu, t.j. sú dílermi v tom smere, ale negarantujú slovenského či českého delegáta a najmä negarantujú osobný prístup a zážitok s expertom na danú krajinu.⁷⁸

Bubo Travel Agency je najväčšia slovenská cestovná kancelária v oblasti poznávacích zájazdov. Realizuje jednoznačne najviac poznávacích, aktívnych zájazdov zo všetkých cestovných kancelárií na Slovensku aj v Čechách. Pôsobí na trhu cestovného ruchu už 23 rokov. Bubo latinsky znamená Výr skalný a sova je v mnohých kultúrach symbolom poznania a filozofie.

„Cestovná agentúra Bubo venuje významné množstvo energie do osobného prieskumu nových destinácií a vzdelávania sprievodcov v BCA, t.j. Bubo cestovateľskej akadémii. Práve prieskum a neustále vzdelávanie považuje za dôležitý faktor, ktorým sa odlišuje od ostatných agentúr.“⁷⁹

⁷⁷ FELLNER, E. 2015. *Prečo s Bubo*. [online]. [cit. 2015-11-11]. Dostupné z: <http://www.bubo.sk/preco-s-bubo>

⁷⁸ FELLNER, E. 2015. *Prečo s Bubo*. [online]. [cit. 2015-11-11]. Dostupné z: <http://www.bubo.sk/preco-s-bubo>

⁷⁹ FELLNER, E. 2015. *Prečo s Bubo*. [online]. [cit. 2015-11-11]. Dostupné z: <http://www.bubo.sk/preco-s-bubo>

Výsledkom sú intenzívne zážitky pre klienta, ktoré som aj ja osobne mal možnosť skúsiť ale v inej destinácii ako Nórsko. Ďalším špecifikom tejto cestovnej kancelárie sú osobné zápisky z destinácii, ktoré sprostredkováva majiteľ spoločnosti Ľuboš Fellner prostredníctvom webového sídla cestovnej kancelárie. Osobné zápisky majiteľa cestovnej kancelárie z týchto destinácii, sú dôkazom osobitného prístupu a absolútneho osobného poznania a zážitku z danej krajiny či destinácie.

Medzi najzaujímavejšie štyri zájazdy do Nórska ponúka cestovná kancelária tieto nasledovné:

- *Nórsko - Polnočné slnko*, t.j. najväčší okruh Nórskom. Z Bergenu do Oslo ríšou fjordov, ľadovcov a vodopádov. Potom prelet na najkrajšie európske súostrovie Lofoty za polárnym kruhom. Cesta sa končí pri ruskej vodke v Murmansku.⁸⁰
- *Nórsko - zlatý trojuholník*, t.j. po stopách románu od Jo Nesba, ktorý cestovná kancelária preložila a podľa toho pripravila program v Nórsku, ktorý zahŕňa najnórskejšie mesto sveta (UNESCO), najdlhší fjord a najväčší ľadovec. Najdlhší cestný tunel sveta, najstrmšia cesta Nórska, slávna Cesta trollov. Oba fjordy UNESCO, najzápadnejšie miesta Škandinávie a záver v Oslo.⁸¹
- *Nórsko, Dánsko na veľkej lodi*, t.j. v pohodlí luxusnej lode so slovenským sprievodcom. Ubytovanie v komfortnej kajute v plávajúcom hoteli, najkrajšie fjordy, najmä plavba po fjorde Geiranger (UNESCO) aj najdlhšom nórskom fjorde Nórska.⁸²
- *Nórsko, Lofoty, Rusko, t.j.* najkrajšie európske súostrovie Lofoty za polárnym kruhom. Cesta končí v Murmansku. Poďte s nami v malej exkluzívnej skupinke za polnočným slnkom.⁸³

⁸⁰ FELLNER, Ľ. 2015. *Nórsko Polnočné slnko*. [online]. [cit. 2015-11-11]. Dostupné z: <http://www.bubo.sk/poznavacie-zajazdy/Komfort/norsko-polnocne-slnko>

⁸¹ FELLNER, Ľ. 2015. *Nórsko – zlatý trojuholník*. [online]. [cit. 2015-11-11] dostupné na: <http://www.bubo.sk/poznavacie-zajazdy/Komfort/norsko-zlaty-trojuholnik> >

⁸² FELLNER, Ľ. 2015. *Nórsko na veľkej lodi so slovenským sprievodcom..* [online]. [cit. 2015-11-11]. Dostupné na: <http://www.bubo.sk/poznavacie-zajazdy/Komfort/norsko-na-velkej-lodi-so-slovenskym-sprievodcom>

⁸³ FELLNER, Ľ. 2015. *Nórsko Lofoty Rusko*. [online]. [cit. 2015-11-11]. Dostupné z: <http://www.bubo.sk/poznavacie-zajazdy/Komfort/norsko-lofoty-rusko>

3.4 SWOT analýza potenciálu nórskeho turizmu pre zahraničného turistu

V rámci tejto časti práce ponúkame vypracovanú SWOT analýzu cestovného ruchu Nórska z pohľadu zahraničného turistu, pričom východiskom pre vznik tejto analýzy je výsledné zhrnutie a zhodnotenie doposiaľ uvedeného textu v rámci práce.

Tabuľka č. 3 – SWOT analýza

<p style="text-align: center;">Silné stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čistá a divoká príroda • Doposiaľ nenarušená krajina vplyvom masového turizmu • Veľké množstvo prírodných UNESCO oblastí a pamiatok • Dobrá znalosť angličtiny vo všetkých prvkoch priemyslu cestovného ruchu • Vysoká životná úroveň, nízka kriminalita • Ústretovosť miestnych ľudí • Nezávislosť domácej ekonomiky na cestovnom ruchu 	<p style="text-align: center;">Slabé stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pomerne nízka znalosť zahraničných turistov o tejto destinácii a jej ponukách • Horšie železničné a miestami aj cestné spojenia • Nemožnosť platiť menou Euro (€) • Nízka resp. žiadna marketingová aktivity krajiny smerom k zahraničnému turistovi
<p style="text-align: center;">Príležitosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Špecifické postavenie v oblasti cestovného ruchu z pohľadu toho, čo krajina turistovi môže poskytnúť • Obrovský finančný potenciál rozvoja cestovného ruchu, nakoľko Nórsko je jedna z najbohatších krajín Európy • Potenciál pre špecifickú a nie masovú formu turistického zážitkového cestovného ruchu v podobe- polárneho kruhu, polárnej žiary, 	<p style="text-align: center;">Hrozby:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ekologické katastrofy najmä v rámci pobrežného cestovného ruchu a rybolovu v podobe ropných katastrof • Teroristické útoky • Veľký prílev prisťahovalcov do bohatej krajiny Európy

Zdroj: vlastné spracovanie autorom

V rámci zhodnotenia SWOT analýzy sa bude držať uvedených údajov v jednotlivých kategóriach. Pri silných stránkach jednoznačne hrá prím neporušená, divoká príroda a veľký počet UNESCO pamiatok, ktoré sú objektívnou zárukou najvyššej kategórie pamiatok. Je známe, že Nóri všeobecne majú pozitívny vzťah k prírode a nadmerne o ňu dbajú. Z tohoto vyplíva istý usteň pasivity Nórska smerom k lákaniu zahraničných turistov. Masový turizmus môže mať negatívny dopad na trvalo udržateľný cestovný ruch, ráz destinácií, zvyky a tradície miestnych obyvateľov a kultúry.

Medzi ďalšiu slabú stránku treba uviesť nemožnosť platiť eurom. Nakoľko primárne zdrojové trhy Nórska platia eurom, je z tohoto hľadiska komfortnejšie platiť nemcom, dánom a ďalším v eurách. Treba však opäť podotknúť, že nakoľko Nórsko nie je člen EÚ, je prakticky nemožné zaviesť túto menu. Treba určite spomenúť aj silu nórskej ekonomiky, kde udržanie si národnej meny má pozitívny vplyv.

Ako ohrozenia treba určite spomenúť možné ekologické katastrofy spôsobené ropným priemyslom. Následky bývajú z iných známych prípadov z histórie často katastrofické, či už pre miestnu flóru a faunu, ekonomiku, a to ide ruka v ruke s turizmom a príjmom z neho. Takto postihnuté oblasti sa spamätávajú dlhé roky.

Negatívnym fenoménom posledných dekád je medzinárodný terorizmus a extrémizmus. Pre Nórsko je obrovská tragédia za posledné roky prípad A. Breivika. Následky bývajú veľmi negatívne v krátkom časovom období pre turizmus. Potencionálni turisti buď zrušia svoje zakúpené zájazdy alebo odložia plánovanú návštevu Nórska pre obavu o svoje zdravie alebo život. Takto poznačený cieľový trh turizmu má negatívny asociácie pre turistov po dlhé roky.

Na záver však treba poznamenať, že príležitosti a silné stránky objektívne prevyšujú negatíva a ohrozenia. Nórsko má dobre nastavenú politiku v rámci celkového pohostenia turistov a toho, čo im ponúkne pri ich dovolenke. Od prírodných aspektov, cez základné služby až po komplexné služby, alebo dobrú znalosť medzinárodných jazykov prakticky v ktorejkoľvek oblasti cestovného ruchu.

4 NÁVRH OPTIMÁLNEHO ZÁJAZDU DO NÓRSKA

Na to, aby sme mohli v rámci záverov práce navrhnúť optimálny zájazd do Nórskeho kráľovstva, sme vybrali formu dotazníka. Tento zájazd sme teda zostavili na základe predošlých štatistických informácií a vyhodnotenia záverov z dotazníkového riešenia danej problematiky. Otázky pre respondentov boli obsahovo a významovo koncipované na čo najhlbšie zistenie potrebných vedomostí, požiadaviek a želaní respondentov o Nórsku ako turistickej destinácie. Výsledky od respondentov sme následne využili pri zostavovaní vhodného zájazdu.

4.1 Dotazník

Dotazník tvorí 11 komplexných otázok, na ktoré mali oslovení respondenti odpovedať formou krúžkovania z vopred zadaných odpovedí alebo formou dopisovania svojich názorov na položenú otázku, t.j. tzv. otvorené otázky. Otázky sme sa snažili klásť jednoduchým spôsobom, aby boli následne respondentmi správne pochopené a aby boli pre respondenta aj zaujímavé z toho dôvodu, aby bola čo možno najvyššie návratnosť vyplnených dotazníkov autorovi práce a taktiež eliminácia nepochopenia a nesprávneho vyplnenia dotazníka. Niektoré otázky obsahovali aj podotázky, za účelom zistenia čo možno najpresnejšieho názoru oslovených ľudí, ktoré pomôžu pri tvorbe optimálneho zájazdu.

Dotazník sa predovšetkým zamerá na to, na akej úrovni je poznanie oslovených respondentov o Nórsku ako destinácií cestovného ruchu, či túto krajinu už aj osobne niekedy navštívili a predovšetkým bolo účelom dotazníkového prieskumu zistiť, ako by si predstavovali ideálny zájazd do Nórska, akú formu dopravy, ubytovania, stravy preferujú.

Taktiež bolo cieľom zistiť, o aký druh zájazdu majú respondenti najväčší záujem, t.j. zážitkový, poznávací, turistický ai.. Inými slovami zistiť, čo by podľa väčšinového názoru respondentov nemalo chýbať v zájazde do Nórska.

4.2 Respondenti

Celkovo bolo dotazníkom oslovených 590 respondentov. Všetko boli slovenskí štátni občania, ktorí pochádzali prevažne z Trenčianskeho kraja 65%, Bratislavského kraja 25% a zo Žilinského kraja zvyšných 10%.

Jednalo sa o respondentov vo veku od 20 do 60 rokov. Pričom veková štruktúra oslovených bola nasledovná:

- vo veku 20-30 rokov bolo 35% ľudí,
- vo veku 30-40 rokov bolo 27% ľudí,
- vo veku 40-50 rokov bolo 23% ľudí,
- vo veku 50 a viac rokov bolo 15% ľudí.

Zloženie respondentov podľa pohlavia bolo pomerne vyrovnané, t.j. 56% mužov a 44% žien. Respondenti boli oslovení za účelom vyplnenia dotazníka, ktorý tvorí prílohu práce č. 22, buď osobne alebo formou emailu. Návratnosť vyplnených dotazníkov bola 100%. Respondenti boli pochopiteľne v rámci dotazníka upozornení, že tento slúži len na účely vysokoškolskej záverečnej práce.

Respondenti boli vyberaní nie náhodne, ale tak, aby sa jednalo o ľudí, ktorí sa zaujímajú o oblasť cestovného ruchu, t.j. sčasti scestovaných ľudí, ktorí boli na zahraničnej dovolenke či zájazde a teda majú osobnú skúsenosť s cestovaním a objednávaním zájazdov cez cestovné kancelárie.

4.3 Zhodnotenie a závery dotazníkového riešenia

Prvé tri otázky dotazníka, boli už vyhodnotené v rámci vyššie uvedenej kapitoly 4.2., nakoľko sa týkali vekového zloženia, bydliska a pohlavia respondentskej vzorky. Otázky č. 4 až č. 11 boli otázky zamerané už na konkrétne body plánovaného zájazdu do Nórska ako je ubytovanie, oblasť, záujmy respondentov o krajinu, cestovný ruch v tejto krajine a pod..

V rámci štvrtej (4.) položenej otázky: „Navštívili ste v niekedy v minulosti Nórsko“ odpovedalo 561 respondentov nie a len 29 odpovedali áno. Prevažná väčšina, t.j. 95%, ktoré túto krajinu nikdy nenavštevovali, uvádzali ako svoje dôvody nasledovné:

- 131 respondentov uviedlo, že doposiaľ preferovali tradičné letné destinácie južnej Európy, severnej Afriky, Turecko a pod., a v zime skôr domáce lyžiarske strediská, resp. rakúske a talianske lyžiarske strediská,
- 37 respondenti uviedli skutočnosť, že Nórsko je podľa nich zaujímavá turistická destinácia, len si nevedeli predstaviť zájazd pre celú rodinu, t.j. ako rodinnú dovolenku,
- 52 respondentov sa vyjadrilo, že by v blízkej budúcnosti chceli Nórsko navštíviť, ale doposiaľ ich neoslovila žiadna lákavá ponuka cestovnej kancelárie a pod.,
- 152 respondentov uviedlo, že napriek tomu, že je Nórsko bohatou a vyspelou európskou krajinou, predstavuje pre nich v istom zmysle exotiku, ktorá ich však láka,
- 189 respondentov uviedlo, že nemajú takmer žiadne informácie o ponuke slovenských CK a CA do Nórska. Preto ich odrádza individuálna forma cestovania vo vlastnej réžii, napriek tomu, že je pre nich Nórsko a Škandinávia mimoriadne atraktívna oblasť pre vycestovanie.

Dvadsaťdeväť respondentov, ktorí uviedli, že destináciu cestovného ruchu Nórske kráľovstvo navštívili, uviedli aj účel svojej návštevy nasledovný:

- pobyt v južnej časti Nórska, tzn. mestá Oslo, Bergen, návšteva múzeí, pamätihodností a fjordov,
- pobyt na ekofarme spojený s lovom rýb,
- plavba po nórske najväčších fjordoch výletnou loďou,
- zapožičanie karavánu a príslušenstva = bicykle, zároveň spojené s pešou turistikou.

Dvanásť z 29 respondentov, ktorí navštívili Nórsko boli prostredníctvom cestovnej kancelárie. Zbytok respondentov bol v Nórsku vo vlastnej réžii.

Na podotázku v rámci štvrtej otázky, t.j.: „*Ak ste uviedli áno, vrátili by ste sa tam znova*“, uviedlo 100% - 29 respondentov, že by sa tam vrátili v budúcnosti znova. Ako dôvod svojej odpovede uviedli:

- „*nádherná krajina, divoká príroda,*
- *zaujímavá turistická destinácia, kde nie je našťastie veľa turistov,*
- *zážitok na celý život, krásna a človekom moc nedotknutá príroda,*
- *veľké športové vyžitie ako pešia turistika, rybolov, cykloturistika pre našinca po málo známej krajine, možnosť objavovať, krásna príroda.*“

Na piatu (5.) otázku: „*Čo sa Vám vybaví ako prvé, keď sa povie „cestovateľská destinácia Nórsko?*“ odpovedalo len 5%, že sa nič konkrétne nevybaví v pamäti.

Zvyšných 95% uviedlo svoju predstavu, t.j. čo sa im vybaví pod touto cestovateľskou destináciou nasledovne. Z toho:

- 135 respondentov uviedlo – fjordy a výletné lode na nich
- 52 respondentov uviedlo – ľadovce a vodopády
- 49 respondentov uviedli – rieky a lov rýb, malé rybárske domy
- 116 respondentov uviedli – lesy, farmy, polárna žiara
- 92 respondentov uviedli – Oslo a jeho kráľovský palác
- 102 respondentov – zimné športy a Olympiáda
- 44 respondentov – vikingovia a trollovia

Na šiestu (6.) otázku: „*Ak by ste mali ísť do Nórska na organizovaný zájazd, akú formu dopravy preferujete?*“ uviedlo až 90%, že preferuje letecký zájazd z dôvodu rýchleho a pohodlného presunu na dovolenku. Zvyšných 10% by volilo presun karavánom alebo osobným autom cez Nemecko – Dánsko a mostom do južnej časti Švédska, prípadne trajektom z Kodane priamo do Osla. Táto skupina respondentov dôvodila svoju voľbu tým, že sa v krajine môžu slobodne pohybovať z miesta na miesto a nie sú viazaní na autobusový zájazd a pod.. V rámci tejto skupiny traja respondenti uviedli, že si môžu zobrať so sebou svoje bicykle na cykloturistiku v krásnej nórskej prírode. Voľbu autobusového zájazdu nezvolil ani jeden oslovený respondent.

V rámci siedmej (7.) otázky: „*Akú formu ubytovania by ste na tomto zájazde preferovali?*“ boli odpovede oslovených pomerne vyrovnané, nakoľko:

- 29% uviedlo hotel,
- 23% hostel
- 20% kajuta výletnej lode
- 17% drevenica
- 11% uviedli karaván/autokemping.

Na ôsmu (8.) otázku: „*Akú formu stravovania by ste preferovali?*“ uviedlo najvyšší počet respondentov 77% polopenziu, 19% uviedlo plnú penziu a len 4% uviedlo individuálnu formu stravovania. Polopenziu ako formu stravovania na dovolenke v Nórsku prevažne respondenti dôvodili tým, že počas dňa na výlete v okolí, resp. fakultatívnom výlete nie je možné sa vrátiť späť do svojho ubytovacieho zariadenia na obed. Z tohto dôvodu uprednostnili len formu zaisteného stravovania, t.j. raňajky a večera. Plnú penziu v rámci stravovania uprednostnila takmer pätina oslovených s odôvodnením, že chcú mať na dovolenke komfort, čo sa týka stravy. Zvyšné 4% preferujúce individuálnu formu stravovania dôvodili zväčša tým, že chcú vyskúšať rôzne formy stravovania v miestnych zariadeniach, rôznorodú domácu nórsku stravu pri presunoch po krajine. Inými slovami uprednostnili formu stravovania, každý deň na inom mieste.

Na deviatu (9.) otázku: „*Akú formu zájazdu by ste v rámci Nórska preferovali a prečo?*“ uviedlo až 47%, že by preferovali v Nórsku zážitkový zájazd. Najviac odpovedí v rámci preferovania zážitkovej formy zájazdu uviedlo ako dôvod, že:

- Nórsko nie je typická letná prímorská destinácia a chceli by zažiť niečo nové alebo originálne,
- chceli by zažiť nenáročné, športové nenáročné zážitky,
- chceli by zažiť miestne prírodné alebo kultúrne atrakcie, ktoré inde nemožno v Európe vidieť alebo zažiť.

23% uviedlo, že by preferovalo turistický zájazd. Odpovede týchto respondentov sa takmer všetky zhodli v tom, že by chceli formou pešej alebo cykloturistiky obdivovať miestnu prírodu, jej krásy ako sú ľadovce, fjordy, divokú prírodu a objavili sa názory v 9% aj pre turistiku za polárny kruh. 21% oslovených preferuje poznávací zájazd, t.j. napr. mestskú turistiku po najväčších mestách krajiny vrátane kultúrnych pamiatok. Až

15% z tejto kategórie respondentov uviedla, že by preferovali pobyt na miestnej farme, či už ekofarme v rámci agroturistiky, alebo na rybej farme. Len 6% uprednostňuje pobytový zájazd na jednom mieste, nakoľko preferuje komfort a menej presunov v rámci dovolenky.

Ďalšie 3% uviedli, že by chceli vyskúšať rybolov v divokých riekach Nórska, všetci títo respondenti boli mužského pohlavia.

Na desiatu (10.) položenú otázku: „Z ktorého letiska preferujete odlet do Nórska?“, pričom respondenti mohli označiť 1 letisko a zároveň mohli uviesť aj dôvod.

Ponuka pozostávala z Viedenského letiska Schwechat, Pražského letiska V. Havla alebo letiska v Katowiciach. Respondenti odpovedali nasledovne:

- 57 % - letisko Schwechat – Viedeň, najčastejšie pre blízku polohu
- 23 % - letisko V. Havla – Praha, najčastejšie pre žiadnu jazykovú bariéru
- 20 % - letisko v Katowiciach, pre blízku polohu pre turistov zo stredného a východného Slovenska, ale aj pre českých turistov zo Slezska a okolia Ostravy.

Na poslednú položenú (11.) otázku: „Čo by ste z uvedených turistických atrakcií v Nórsku najradšej navštívili?“, pričom mohli označiť aj viac ako jednu správnu odpoveď, respondenti odpovedali nasledovne:

- 96% chce navštíviť hlavné mesto Oslo
- 7% chce navštíviť Lofoty
- 9% chce navštíviť Vesfaldy
- 28% chce navštíviť turistické chodníky
- 90% chce navštíviť nórske fjordy
- 86% chce navštíviť divokú prírodu
- 25% chce navštíviť ľadovce
- 17% chce navštíviť nórske vodopády
- 22% chce navštíviť morské pobrežia krajiny
- 17% chce navštíviť krajinu za Polárnym kruhom
- 33% chce navštíviť veľrybie safari
- 19% chce navštíviť losie safari.
- 58% chce navštíviť výletnú loď okolo Nórska

- 48% chce navštíviť rybárske dedinky spojené s rybolovom
- 9% uviedlo v rámci možnosti odpovede iné aj miestne farmy, nórsky vidiek, lyžiarske strediská, Lillehamer ako dejisko olympijských hier, útesy a pod..

4.4 Návrh zájazdu

Na základe záverov vykonaného dotazníkového prieskumu v rámci tejto kapitoly práce navrhujeme optimálny typ zájazdu, ktorý by mal mať podľa odpovedí respondentov na položené otázky úspech.

Zájazd by bol organizovaný skupinovú formou so slovenským sprievodcom, ktorý danú krajinu dobre pozná, má ju precestovanú, je športovo založený a ovláda aktívne na vysokej úrovni aj anglický jazyk. Výhodou je, ak delegát ovláda aj nórštinu. Nie je to však nevyhnutné, nakoľko všade v Nórsku sa dá dohovoriť plynule angličtinou.

Malo by ísť o zájazd letecký, pričom odlet by bol z Viedenského letiska Schwechat na letisko v hlavnom meste Nórska, Oslo. Typ zákazníkov cestovnej kancelárie, ktorej by bol daný zájazd určený ako cieľovej skupine by boli najmä pre dospelých ľudí vo veku od 18-50 rokov. Tento pomerne široký vekový rámec cieľovej skupiny je určený z toho dôvodu, že sa jedná o športovo-zážitkový zájazd, kde je nutná určitá fyzická kondícia. Zájazd nie je určený rodinám s malými deťmi. Čo sa týka zloženia cieľovej skupiny podľa pohlavia, zájazd je rovnako určený pre mužov aj ženy. Možno konštatovať, že zájazd je určený pre náročnejšieho zákazníka na zážitky a bude sa jednať o cenovo stredne náročný zájazd.

Vzhľadom na výsledky dotazníkového šetrenia, t.j. konkrétne, že väčšina respondentov nikdy Nórsko nenavštívila. Cieľom navrhovaného zájazdu bude prezentovať návštevníkom zo Slovenska a prípadne Česka TOP destinácie a lokality tejto krajiny a v rámci týchto umožniť TOP zážitky pre klientov na celý život. Sekundárnym cieľom tohto zájazdu je prezentovať to najlepšie z najlepšieho pre cieľovú skupinu v rámci ich preferencií, ktoré vyšli z dotazníkových záverov. Taktiež vzhľadom na to, že súčasné ponuky cestovných kancelárií neponúkajú tento typ zájazdu do Nórska, za účelom

oslovenia cieľovej skupiny, by mal zájazd názov „*Jedenást' divov Nórska.*“ Týchto 11 divov možno bližšie špecifikovať nasledovne:

- Oslo a jeho kultúrne pamiatky, múzea, galerie a zámok
- fjord Randsfjordu, úpätie Jotunheime
- ľadovec Flogefon
- horské stredisko Bjorli
- Trollia cesta,
- Troll jazyk, Trollstigen - pohľad z vyhliadky,
- Cesta orlov do Gerlagenfjord
- Sognefjord,
- Bergen
- fjord Hardangerfjord
- Rjukanský kaňon

Zájazd by bol 11-dňový, pričom 10 dní by predstavoval jeden z vyššie uvedených zážitkov a návštevy lokality alebo prírodnej pozoruhodnosti. Zájazd by mal z hľadiska geografického, okružnú podobu po Nórskom kráľovstve, pričom by sa začal a aj skončil v hlavnom meste Osle, odkiaľ by bol odlet naspäť do Viedne. Presuny v rámci krajiny by boli formou vlakového spojenia, loďou, pešo a na bicykloch. Forma ubytovania je prvá a posledná noc v Oslo v hoteli, ďalej v drevenej chate, ktorá je vybavená formou hotelových služieb, v rybárskom dome určenom pre turistov, hausbót, ktorý funguje ako hotel a hostel.

Forma stravovania je polopenzia, t.j. raňajky a večera vždy v rámci jednej z vyššie uvedených foriem ubytovania.

1. deň: Prílet z Viedne do Osla, ubytovanie. Výjazd na Holmenkollen s očarujúcou výhliadkou na večerné mesto a Oslofjord, prehliadka športového areálu, rôzne workshopy na miestnej ekofarme k zapojeniu do aktivity. Nocľah.

2. deň: raňajky. Prehliadka športového areálu Holmenkollen, možnosť zapožičania byciklov a cykloturistiky na miestnu ekofarmu, rôzne workshopy k zapojeniu do aktivity. Nocľah.

3. deň: raňajky. Panoramatická cesta po brehoch Randsfjordu a cez Leire povedie k úpätiu najvyššieho pohoria Nórska Jotunheimen a bude pokračovať údolím rieky Sjøa do Dombas a horského strediska Björli. Nocľah.

4. deň: raňajky. Jazda medzi vodopádmi a horskými štípmi k najvyššej kolmej skalnej stene Európy, odkiaľ začína trasa nevšedných krás nazývaná „Zlatá cesta“ – neopakovateľná Cesta Trollov, prejazd horským masívom Romsdal, plavba trajektom Linde-Eidsdal a dobrodružná Cesta orlov do Geirangerfjordu, výjazd do drsnej horskej krajiny na úpätí hory Dalsniba a za priaznivého počasia výlet na jej vrchol s nádhernou vyhliadkou a zjazd k Nordfjordu. Nocľah.

5. deň: raňajky. Dopoludnia vychádzka k úpätiu najväčšieho ľadovca Európy Jostedalsbreen a prechádzka krásnym horským údolím k splazu Brigsdalsbreen. Popoludní trasa zamieri pozdĺž jazera Jölstravatnet k najväčšiemu fjordu Nórska Sognefjord. Po jeho preplávení pokračujeme panoramatickou cestou pozdĺž pobrežných fjordov do Bergenu. Nocľah.

6. deň: raňajky. Prehliadka starobylého Bergenu s unikátnymi hanzovými domami, starobyľou prístavnou pevnosťou, stredovekými kostolmi (s najkrajším Mariánskym), starými štvrťami drevených domov, akváriom morských živočíchov, povestným rybím trhom i lanovkou na miesta s nádhernou vyhliadkou na mesto a okolité zálivy. Nocľah.

7. deň: raňajky. Po zastávke pri vodopádoch Steinsdalfossen cesta po brehoch Hardangerfjordu na dohľad ľadovca Folgefon zamieri na trajekt Kvanndal-Utne a Sorfjordom cez Oddu k divokým vodopádom Latefoss. Popoludní prejazd na pobrežie Atlantiku a po plavbe trajektom Arsvagen-Mortavik krátke zastavenie v Stavangeri. Nocľah.

8. deň: raňajky. Zastávka pri Hafrsfjorde, kde tri kamenné meče zaťaté do zeme pripomínajú, kde sú korene Nórskeho kráľovstva. Plavba loďou kúzelným Lysefjordom pod povestnou skalnou plošinou Prekestolen týčiacou sa 600 m nad jeho hladinou. Po pristátí v Lysebotne výjazd unikátnou cestou serpentín a tunelov na vyhliadku na fjord. Prejazd ľudoprázdnu náhornou planinou do Telemarku. Nocľah.

9. deň: raňajky. V celodennom putovaní monumentálnymi prírodnými scenériami Telemarku bude dominovať Rjukanský kaňon, hora Gausta, z ktorej vrcholu je jeden z najkrajších výhľadov na divokú nórsku krajinu, a cesta pozdĺž jazera Tinnsjo. Po zastávke pri najvýstavnejšom z nórskeho stavkirke v Heddale prejazd do Osla. Nocľah.

10. deň: raňajky. Celodenná prehliadka Oslo s pevnosťou Akershus, kráľovským palácom, katedrálou, radnicou, unikátnou budovou opery, múzeom vikingských lodí, expozíciami dokumentujúcimi úspechy nórskeho polárnikov a parkom so sochami Gustava Vigelanda. Podvečer voľný rozchod.

11. deň: raňajky. Presun na letisko a odlet v obedných hodinách do Viedne.

Pri výbere programu pre jedenásťdenný zájazd sme vychádzali z toho, že slovenskí a českí respondenti majú záujem o destináciu Nórsko, len ako uviedli „*doposiaľ ich neoslovila žiadna lákavá ponuka cestovnej kancelárie a pod..*“ Taktiež hlavným cieľom bolo ukázať - nádherná krajina, divoká príroda, zaujímavá turistická destinácia, človekom moc nedotknutá príroda, veľké športové vyžitie ako pešia turistika, rybolov, cykloturistika na základe možnosti požičania horských bicyklov priamo na mieste. Do programu sme sa snažili zahrnúť tie lokality Nórska, ktoré respondenti najviac preferovali, t.j. Oslo, fjordy, výletnú loď, ľadovce, pešia turistika, rybolov, rybárske ubytovanie a celkovo nórsku prírodu.

Forma ubytovania bola pre turistov zvolená zámerne rôznorodá, nakoľko to vychádzalo z prieskumu vykonaného medzi respondentmi, kde títo označili takmer rovnocenne všetky využité formy ubytovania. Zároveň v rámci presunov po krajine, je aj nevyhnutnosťou zabezpečiť takmer každý deň ubytovanie na inom mieste. V rámci spustenia zájazdu a zážitku, aj rôzne formy ubytovania. Navyše v rámci zájazdu sme navrhli aj také lokality, kde nie je typické ubytovanie pre turistov v rámci hotelov, ale sa vyskytujú drevenice so službami na hotelovej úrovni, resp. rybárska forma ubytovania či hausbóty.

Máme za to, že tak ako je rozplánovaný zájazd bude vyhovovať tomu, čo respondenti označili, že od zážitkového zájazdu očakávajú najviac, t.j. zažiť niečo nové alebo

originálne, zažiť nenáročné, športové zážitky a zažiť miestne prírodné alebo kultúrne atrakcie, zvyky, tradície, ktoré inde nemožno v Európe vidieť alebo zažiť. Prezentovaný zážitkový zájazd má v sebe zahrnutý aj turistický zájazd v rámci dvoch dní pešej turistiky a cykloturistiky ako aj poznávací zájazd v podobe návštevy Osla a Trondheimu.

Na základe percentuálneho vyhodnotenia poslednej otázky v rámci dotazníka, boli do zájazdu zahrnuté hlavné body ako hlavné mesto, fjordy, divokú prírodu, ktoré chcelo vidieť 90% a viac oslovených. I keď len 7% chcelo navštíviť Lofoty, tieto boli do zájazdu zaradené, nakoľko sa domnievame, že slovenský a český turista by mal spoznať tento ešte stále málo známy kus Nórska a sveta. Taktiež boli do zájazdu zahrnutý najmenší turistický chodník, nórske morské pobrežie, národný park Folgefonna pri Bergene alebo veľrybie safari, ktoré chcelo vidieť a navštíviť cca 22-33% oslovených. V neposlednej rade sme do zájazdu zahrnuli výletnú loď a rybárske dedinky spojené s rybolovom, čo preferovalo v rámci nášho dotazníkového prieskumu až 48-58% oslovených slovenských respondentov.

4.5 Kalkulácia zájazdu

V tejto kapitole sa budeme venovať kalkulácii zájazdu, kde budeme zohľadňovať aspekty ako doprava, ubytovanie, stravovanie, služby delegáta a sprievodcu, vstupné na rôzne akcie, múzeá, galérie a pod.

1. Spiatočná letenka z Viedeň – Oslo – Viedeň – letecká spoločnosť Austrian airlines, ekonomická trieda, 1 osoba vrátane všetkých poplatkov = 174€/ cca 4 800 Kč
2. Smarthotel Oslo - Oslo **** - dvojlôžková izba s polpenziou na 1 noc / 1 dospelá os. = 55€/ cca 1 250 Kč
3. Múzeá v Oslo, prehliadka paláca a katedrály, národnej opery = cca 500 NOK / 1 dospelá osoba – 50€/ cca 1 450 Kč
4. Thon Hotel Bergen Brygge - Bergen*** - dvojlôžková izba s polpenziou, 1 dospelá os./1 noc = 45€/ cca 1 250 Kč

5. Hotel Bjorligard - Bjorli*** - dvojlôžková izba s polpenziou, 1. dospelá os./
1 noc = 45€ / cca 1 250 Kč

6. Myhregaarden hotel – Stavanger **** - dvojlôžková izba s polpenziou, 1. dospelá
os./ 1noc = 50€ / cca 1 310 Kč

7. Grand Fjord Hotel – Geiranger *** - dvojlôžková izba s polpenziou, 1. dospelá os./
1 noc = 45€ / cca 1 250 Kč

8. Služby delegáta a sprievodcu v slovenskom jazyku 10 dní = 20 € / 1 deň / 1 os.

9. cestovné komplexné poistenie = individuálne

Celkové kalkulované náklady na 1 osobu / 11 dní = 664 € s dph (20%)

Predajná cena 11 dňového zájazdu „*Jedenásť divov Nórska*“ s obchodnou maržou 35%
= 896 € / cca 24 300 Kč

Následujúca tabuľka je zhrnutie predbežnej kalkulácie nákladov na 1 osobu a predajnej ceny s maržou obchodníka, teda CK, 35%.

Tabuľka č. 4: Zhrnutie kalkulácie nákladov na 1 osobu

Druh služby	Cena v EUR	Cena v KČ
Letenka Viedeň – Oslo – Viedeň. 1 os., ekono. trieda vrátane vš. poplatkov	174 €	4 800 Kč
Ubytovanie - Smarthotel Oslo ****	55 €	1 250 Kč
Vstupné múzeá, galérie, opera, katedrála a pod.	50 €	1 450 Kč
Thon hotel Bergen – Brygge ***	45 €	1 250 Kč
Hotel Bjorligard – Bjorli ***	45 €	1 250 Kč
Myhregaarden hotel **** - Stavanger	50 €	1 310 Kč
Grand Fjord Hhotel *** - Geiranger	45 €	1 250 Kč
Sprievodca a delegát	200 €	550 Kč
Náklady spolu na 1 osobu	664 €	18 000 Kč
Predajná cena s 35% maržou	896 €	24 300 Kč

Zdroj: vlastné spracovanie autorom

ZÁVER

V poslednej kapitole práce, a teda závere, si zhrnieme do uceleného celku teoretické informácie, praktický výskum a oficiálne štatistiky, aby sme dostali konečnú odpoveď na hypotézy, a samozrejme, či boli splnené oba ciele – hlavný aj vedľajší.

V rámci našich troch hlavných hypotéz, ktoré boli nastolené v rámci úvodu práce, možno konštatovať, že tieto boli v rámci práce potvrdené. Teda inými slovami možno povedať, že Nórsko je málo známa cestovateľská destinácia pre Slovákov aj Čechov, čo vyplynulo jednak z nášho dotazníkového šetrenia ako aj z oficiálnych štatistických údajov v rámci druhej kapitoly práce a v neposlednej rade v rámci autorského šetrenia aktuálnych ponúk súčasných cestovných kancelárií a agentúr na Slovensku a v Čechách.

Potvrdila sa aj druhá hypotéza. Jednoznačne preferovaný spôsob dopravy do Nórska je leteckou dopravou. Ponúka rýchlosť, úsporu času a finančných nákladov.

Taktiež sa nám potvrdila tretia hypotéza, nakoľko v práci bolo potvrdené, že Nórsko má ako krajina obrovský potenciál v napredovaní turizmu. Krajina je pomerne málo turisticky navštevovaná, čo je na jednej strane veľké plus pre náročnejšieho turistu, ktorý obľubuje málo turisticky frekventované destinácie a taktiež je to výhodou pre ekoturistiku krajiny. Štatistiky cestovného ruchu dokazujú každoročný rast podielu na HDP, priamej zamestnanosti a tak isto pridružených nepriamych odvetví. Prírodné a historicko – sociálne atraktivity sú nevyčerpatelným zdrojom. Historické mestá a ich centrá, početné múzeá, galérie, zámky, tradičné zvyky miestnych obyvateľov, prírodné úkazy ako napr. polárna žiara, trollie chodníky, jedineční stovky fjordov, toto všetko je veľké bohatstvo Nórska a predurčuje ho k ďalším úspešným budúcim rokom v turistickom priemysle.

Na strane druhej, Nórsko je bohatá krajina v porovnaní s inými krajinami sveta, t.j. nie je primárne odkázaná na príjmy z cestovného ruchu tak, ako je to napr. v Egypte, Turecku, Chorvátsku, Thajsku a pod.

Nórske kráľovstvo teda nie je odkázané na rapidnú propagáciu svojej krajiny v zahraničí. Negatívnou stránkou masového turizmu je devastácia miestnej prírody, potlačanie miestnej kultúry, zvykov, tradícií. Cestovné kancelárie sa nešpecializujú len na zájazdy v tejto severskej krajine. V rámci práce sme dokonca zistili, že najväčšie cestovné kancelárie na Slovensku a v Čechách vôbec Nórsko ako cestovateľskú destináciu neponúkajú. Ponúkajú ho skôr menšie a menej známe cestovné kancelárie a agentúry, laicky označované ako „adventure cestovky“.

V rámci vlastného prieskumu sme našli slovenskú cestovnú kanceláriu Bubo, ktorá ponúka pomerne špecifické zájazdy do tejto krajiny, čím sa odlišuje od iných cestovných kancelárii na trhu, preto sme jej venovali samostatnú podkapitolu práce.

V práci sme ponúkli na základe teoretických informácií o krajine, tie najzaujímavejšie oblasti, lokality a zážitky, ktoré je potencionálne daná krajina schopná turistickému návštevníkovi ponúknuť. Návrh optimálneho zájazdu, ktorý sme v závere práce navrhli, by mohol poslúžiť ako predloha pre cestovné kancelárie alebo ako plán na cestu do Nórska pre individuálnych návštevníkov či skupiny, ktorí sú náročnejší a majú radi zážitkový pobyt v cudzej krajine.

Samostatná kapitola venovaná približnej kalkulácii zájazdu je primárne dôležitým zdrojom informácií, v akej cenovej hladine sa pohybuje 12 dňový zájazd pre cestovateľa, od ubytovania, dopravy, stravovania, po výlety, presuny, poistenie a sprievodcov.

Medzi návrhy na zvýšenie návštevnosti Nórska by som doporučil jednoznačne väčšiu propagáciu v zahraničí. Dnes je veľmi silný komunikačný kanál internet, ktorým oslovíte prakticky všetky zdrojové trhy. Netreba však vynechať ani medzinárodné veľtrhy cestovného ruchu, cielené marketingové kampane na vybrané zdrojové trhy podľa ich špecifik. Orientovať by sa mohol marketing na ponuku zážitkovej dovolenky pre náročnejších, s návštevou zapolárnych oblastí, početných fjordov a ľadovcov, jedinečnou formou rybačky, kde tieto prírodné úkazy a atraktivity ponúkajú jednoznačnú konkurenčnú výhodu oproti iným európskym krajinám.

Uvedená práca bola pre mňa ako autora veľmi zaujímavá a inšpiratívna. I keď som predtým uvedenú krajinu nikdy nenavštívil ako turista, po dopísaní tejto práce a zostavení optimálneho zájazdu, by som veľmi rád tento niekedy v blízkej budúcnosti aj zrealizoval.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

Knižné zdroje:

DERRY, T.K. *A History of Scandinavia: Norway, Sweden, Denmark, Finland, and Iceland*. Univ Of Minnesota Press; 1 edition, 2000, 447 s. ISBN 97-8081-663-799-7.

FRANKE, A. et al.. *Statistiky cestovního ruchu*. 1. vydanie. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, s. 230. ISBN 978-80-7357-717-9.

HALL, C., M., et al. *Nordic tourism: issues and cases*. Buffalo: Channel View Publications, 2009, s. 293. ISBN 978-184-5410-957.

HAM, A. et al.. *Norway*. 4. vydanie, Lonely Planet Publications Pty Ltd, 2008, s. 32. ISBN 978-1-74104-579-6.

HROCH, M. *Dějiny Norska*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2005, 340 s. ISBN 80-7106-407-6.

INDROVÁ, J. et al. *Mezinárodní cestovní ruch: vybrané kapitoly*. 1. vyd., Praha: Oeconomica, 2007, s.92. ISBN 978-80-245-1287-7.

KAN, A.S. *Dějiny skandinávských zemí*. Praha: Svoboda, 1983, 450 s. bez ISBN.

KOSTRZEWA, R. a KOSTRZEWA, A. *Skandinávie: Norsko, Švédsko, severní Finsko: cestování a kultura, poznávání zvířat a rostlin*. Praha: Baset, 2002, 279 s. ISBN 80-862-2345-0.

SEČÁNSKÁ, Z. *Organizovaný cestovní ruch v SR*. Štatistický úrad Slovenskej republiky. 2013, s.23. ISBN 978-80-8121-256-7.

STURLUSON, SI. *Heimskringla: History of the Kings of Norway*. University of Texas Press, 1991, 880 s. ISBN 02-9273-061-6.

ŠTÝRSKÝ, J. a ŠÍPEKM, J. *Geografie cestovního ruchu Evropy a světa: úvod do geografie, geografie světového hospodářství, geografie cestovního ruchu Evropy a světa, komparativní geografie a ekonomika: zdroje a možnosti destinací Evropy a dalších světadílů s důrazem na působení genia loci a zážitkovou turistiku*. 4. vydanie. Hradec Králové: Gaudeamus, 2008, 215 s. ISBN 978-80-7041-442-2.

Časopisecké zdroje:

WALLJASPER, J. *133 Places Rated. National Geographic Traveler*. In. 11/12 2009, ročník 26, č. 8, s. 48-70. ISSN 0747-0932.

Internetové zdroje:

BRUNOVSKÁ, M. 2014. *Nesnívejte, vycestujte za polárnou žiarou do Nórska*. In. Pravda.sk [online]. [cit. 2014-12-15]. Dostupné z: <http://cestovanie.pravda.sk/cestovny-ruch/clanok/339106-nesnivajte-vycestujte-za-polarnou-ziarou-do-norska/>

MZV.CZ. 2015. *Norsko. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled*. [online]. [2016-01-17]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/evropa/norsko/

MZV.CZ. 2015. *Norsko. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled*. [online]. [2016-01-17]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/evropa/norsko/

Cestovani.idnes.cz.2015. *Kolem sveta*. [online]. [cit. 2014-10-02]. Dostupné z: http://cestovani.idnes.cz/foto.aspx?r=kolem-sveta&c=A131021_112231_kolem-sveta_tom&foto=TOM4eb78c_troli0.jpg

Fellner, Ľ. 2015. *Prečo s Bubo*. [online]. [cit. 2015-11-11]. Dostupné z: <http://www.bubo.sk/preco-s-bubo>

Fellner, Ľ. 2015. *História*. [online]. [cit. 2015-11-11]. Dostupné z: <http://www.bubo.sk/historia>

Fellner, Ľ. 2015. *Nórsko Polnočné slnko*. [online]. [cit. 2015-11-11]. Dostupné z: <http://www.bubo.sk/poznavacie-zajazdy/Komfort/norsko-polnocne-slnko>

Fellner, Ľ. 2015. *Nórsko – zlatý trojuholník*. [online] [cit. 2015-11-11]. Dostupné z: <http://www.bubo.sk/poznavacie-zajazdy/Komfort/norsko-zlaty-trojuholnik>

Fellner, Ľ. 2015. *Nórsko na veľkej lodi so slovenským sprievodcom*. [online]. [cit. 2015-11-11]. Dostupné na: <http://www.bubo.sk/poznavacie-zajazdy/Komfort/norsko-na-velkej-lodi-so-slovenskym-sprievodcom>

Fellner, Ľ. 2015. *Nórsko Lofoty Rusko*. [online]. [cit. 2015-11-11]. Dostupné z: <http://www.bubo.sk/poznavacie-zajazdy/Komfort/norsko-lofoty-rusko>

Invia.sk. 2015. *Nórsko Bergen*. [online]. [cit. 2014-09-26]. Dostupné z: <http://www.invia.sk/norsko/bergen/>

Invia.sk. 2015. *Nórsko Trondheim*. [online]. [cit. 2014-09-26]. Dostupné z: <http://www.invia.sk/norsko/trondheim/>

Invia.sk. 2015. *Nórsko Oslo*. [online]. [cit. 2014-09-26]. Dostupné z: <http://www.invia.sk/norsko/oslo/>

Interné materiály SACR. 5. 2011. *The Nordic Outbound Travel Market – Potential and Possibilities, Medie ministeriet 2011*. [online]. [cit. 2015-03-10]. Dostupné z: http://www.apmadeira.pt/madeira/uploads/recursos/anexos/The%20Nordic%20Travel%20Market_2011.pdf.

Innovasjon Norge. 2010. *Norges nåværende posisjon tovar som turistreisemål*. [online]. [cit. 2010-05-21]. Dostupné z: <http://www.innovasjon norge.no/Satsinger/Reiseliv/Arkiv/Merkevaren-Norge/Norges-navarende-posisjon-somturistreisemal/>

Lofoty. sk. 2015. *Velrybie safari*. [online]. [cit. 2015-02-10]. Dostupné z: <http://www.lofoty.sk/velrybie-safari.html>

Luxusnepobyty.sk. 2015. *Výletná plavba nórské fjordy*. [online]. [cit. 2015-02-10].
Dostupné z: <http://www.luxusnepobyty.sk/destinacia/costa-luminosa-4-vyletna-plavba-norske-fjordy/>

Rybynorsko.cz. 2014. *Informácie o Nórsku*. [online]. [cit. 2014-09-09]. Dostupné z:
<http://www.rybynorsko.cz/informace-o-norsku/o-norsku>

Market and Travel Profile, 2014. *Norway, Visit Britain, January 2014*. [online].
[cit. 2015-03-10]. Dostupné z: http://www.visitbritain.org/Images/Norway%20-%20January%202014_tcm29-14700.pdf.

Nordic Innovation Center.2013. *Storytelling and Destination Development*. [online].
[cit. 2013-03-25]. Dostupné z:
http://www.nordicinnovation.org/Global/_Publications/Reports/2010/201012_StorytellingAndDestinationDevelopment_report.pdf

Nordic Innovation. 2011. *Storytelling and Destination Development* [online]. [cit.
2013-03-25]. dostupné na:
http://www.nordicinnovation.org/Global/_Publications/Reports/2010/201012_StorytellingAndDestinationDevelopment_report.pdf

Norsko. cz. 2014. *Nórsko – základná charakteristika zeme*. [online]. [cit. 2014-08-09].
Dostupné z: <http://www.norsko.cz/obecne/319-Norsko-zakladni-charakteristika-zeme-cele.html>

Norsko.cz. 2014. *Nórsko.miestopis*. [online]. [cit. 2014-09-09]. Dostupné z:
<http://www.norsko.cz/mistopis/nej/>

Norsko. cz. 2014. *Nórsko, zájazdy 2014*. [online]. [cit. 2014-05-11]. Dostupné z:
<http://www.norsko.cz/cestovani/zajezdy/14401-norsko-zajezdy-2014-podle-ubytovani.html>

Okružní plavby.cz. 2015. *Prístavy Nórsko*. [online]. [cit. 2015-10-02]. Dostupné z:
<http://www.okruzni-plavby.cz/pristavy/norsko/>

Key figures for Norwegian Travel and Tourism, *Innovation Norway 2012*. [online].
Dostupné z: <http://viewer.zmags.com/publication/2296d929#/2296d929/1>

Slovenská agentúra pre cestovný ruch. 2015. *Analýza zdrojových trhov (AZCR) ŠKANDINÁVIA (Dánsko, Fínsko, Nórsko, Švédskoô)* s. 29, cit. s. 17-21. [online].
[cit. 2015-09-23]. Dostupné z:
file:///C:/Users/Doma/Downloads/Skandinavia_aktualizovane_30.06.2014.pdf

StatBank, 2014. *Statistics Norway 2014*. [online]. [cit. 2015-03-10]. Dostupné z:
www.ssb.no

Stenaline.cz. 2015. Aktivity v Nórsku – rybolov. [online]. [cit. 2015-10-02]. Dostupné z:
http://www.stenaline.cz/cestovani-do-norska/aktivity-v-norsku/rybolov-v-norsku?gclid=CjwKEAjw1riwBRD61db6xtWTvTESJACoQ04QnvKfwawZAPNVQDP1n-JpJNAQCQvtEWe9W99q9ZVGTxoCBSnw_

Scandinavia.euweb.cz.2013. *Mainnorway*. [online]. [2013-03-21]. Dostupné z:
<http://scandinavia.euweb.cz/mainnorway.html>

Rybynorsko.cz. 2015. *Ryby a rybolov*. [online]. [cit. 2014-10-02]. Dostupné z:
<http://www.rybynorsko.cz/ryby-a-rybolov>

Turistika.cz. 2015. *Fotogaléria Trollstigen*. [online]. [cit. 2014-10-02]. Dostupné z:
<http://www.turistika.cz/fotogalerie/67205/trollstigen-troli-steny#535963>

ZOZNAM SKRATIEK A ZNAČIEK

ai. – a iné

a pod.- a podobne

cca - približne

EÚ – Európska únia

hod. – hodina

km – kilometre

NOK – Nórska koruna

€ - Euro

m- metre

napr. – napríklad

nl.- nášho letopočtu

pnl.- pred naším letopočtom

SR – Slovenská republika

stor. - storočie

t.j.- to jest

m.n.m – metrov nad morom

ZOZNAM OBRÁZKOV, TABULIEK A GRAFOV

Zoznam grafov:

Graf. č. 1: Počet prenocovaní zahr. turistov v Nórsku podľa národností v r. 2013.....41

Zoznam tabuliek:

Tabuľka č. 1: Výjazdový cestovný ruch Nórska v rokoch 2007 – 2013.....47

Tabuľka č. 2: Protil domáceho a zahraničného turistu.....47

Tabuľka č. 3: SWOT analýza.....55

Tabuľka č. 4: Zhrnutie kalkulácie nákladov zájazdu na 1 osobu.....68

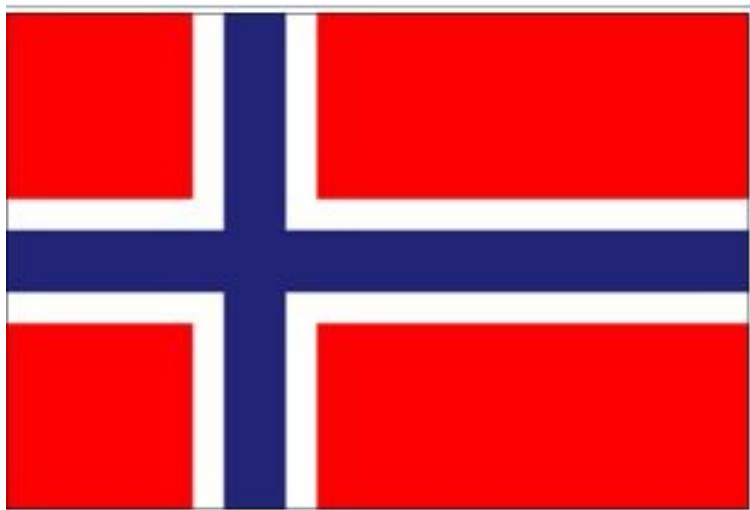
ZOZNAM PRÍLOH

Príloha A – Obrázky č. 1 – 23.....	I
Príloha B – Mapa Nórska.....	XII
Príloha C – Dotazník.....	XIII
Príloha D – Grafy dotazníkového šetrenia č. 2 – 8.....	XVIII

PRÍLOHY

Príloha A – Obrázky č. 1 - 22

obrázok č. 1- Štátna vlajka.

Zdroj: <http://www.rybynorsko.cz/informace-o-norsku/o-norsku>

obrázok č. 2 - Štátny znak.

Zdroj: <http://www.rybynorsko.cz/informace-o-norsku/o-norsku>

obrázok č. 3 - Nábřežie Bryggen v Berene.

Zdroj: <http://www.okruzni-plavby.cz/pristavy/norsko/bergen/>

obrázok č. 4 - Trondheim.

Zdroj: <http://www.visitnorway.com/en/meetings/incentive-programs/incentive-programmes-in-trondheim/>

obrázok č. 5 - Nidaroský dóm v Trondheime.

Zdroj: <http://lv.advisor.travel/poi/Tronheimas-katedrale-7031/photos>

obrázok č. 6 - Radnica v Osle.

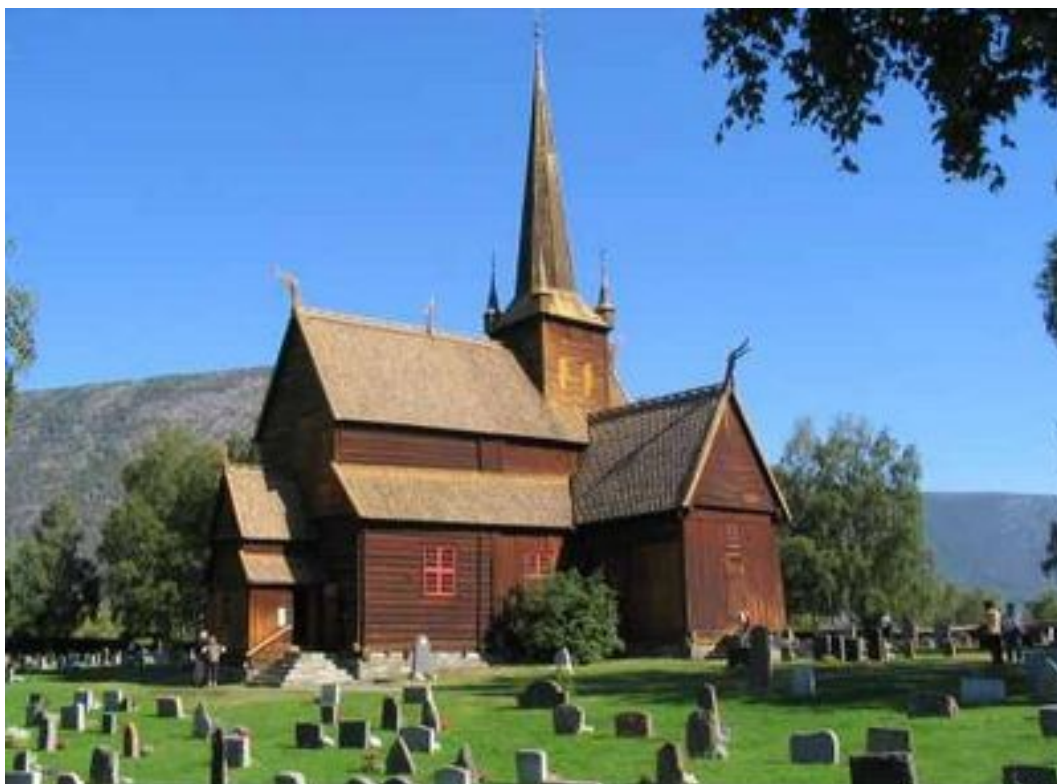
Zdroj: <http://www.miras.cz/foto/skandinavie/4083.jpg>

obrázok č. 7 - Kráľovský palác v Oslo.

Zdroj: http://pamiatkyamesta.pise.sk/_/Oslo?km=d

obrázok č. 8 - Stĺpovitý kostol v severnom Nórsku, typický pre škandinávsku architektúru.

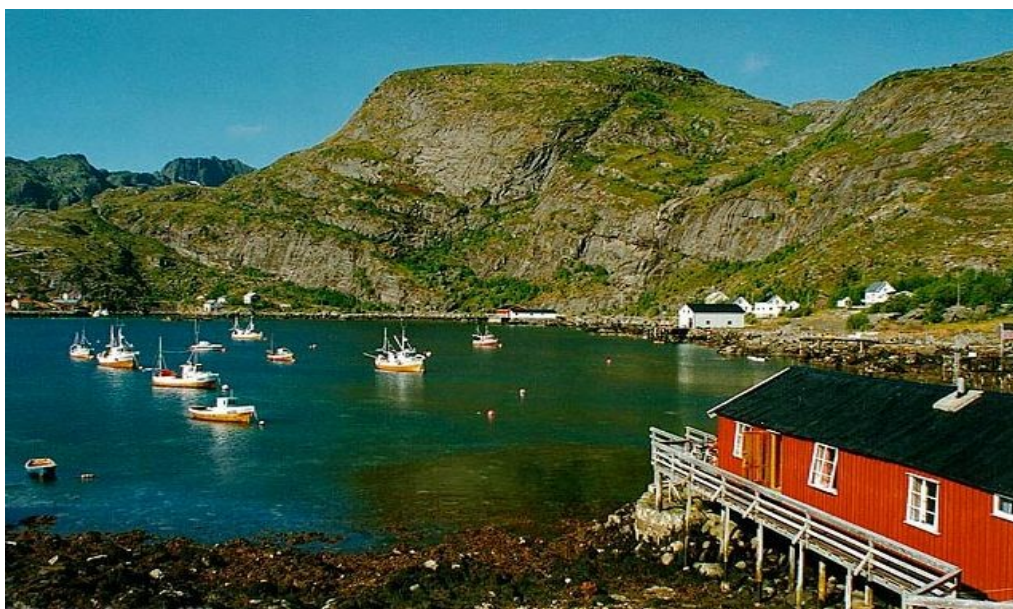
Zdroj: <http://www.norsko.cz/mistopis/nej/>

obrázok č. 9 - Veľrybie safari.

Zdroj: <http://www.lofoty.sk/velrybie-safari.html>

obrázok č. 10 - Lofoty.

Zdroj: <http://scandinavia.euweb.cz/mainnorway.html>

obrázok č. 11 - Lofoty II.

Zdroj: <http://www.lofoty.sk/fakty-a-zaujímavosti.html>

obrázok č. 12 - Útes Nordkappu, vysoký 307 m.n.m.

Zdroj: <http://scandinavia.euweb.cz/mainnorway.html>

obrázok č. 15 - Prístav v Honningvagu.

Zdroj: <http://scandinavia.euweb.cz/mainnorway.html>

obrázok č. 16 - Polárna žiara I.

Zdroj: <http://cestovanie.pravda.sk/cestovny-ruch/clanok/339106-nesnivajte-vycestujte-za-polarnou-ziarou-do-norska/>

obrázok č. 17 - Polárna žiara II.

Zdroj: <http://cestovanie.pravda.sk/cestovny-ruch/clanok/339106-nesnivajte-vycestujte-za-polarnou-ziarou-do-norska/>

obrázok č. 18 - Splaz ľadovca Nigardsbreen – Dekan.

Zdroj: <http://www.norsko.cz/fotogalerie.html>

obrázok č. 19 - Geirangerfjord, vodopády Sedem sestier.

Zdroj: <http://www.norsko.cz/fotogalerie.html>

obrázok č. 20 - Trollstigen - Trolí jazyk

Zdroj: http://cestovani.idnes.cz/foto.aspx?r=kolem-sveta&c=A131021_112231_kolem-sveta_tom&foto=TOM4eb78c_troli0.jpg

obrázok č. 21 - Trollstigen (Trolí jazyk) - pohľad z vyhliadky

Zdroj: <http://www.turistika.cz/fotogalerie/67205/trollstigen-troli-steny#535963>

obrázok č. 22 - Výletná okružná jazda do nórskych fjordov

Zdroj: <http://www.okruzni-plavby.cz/pristavy/norsko/>

obrázok č. 23 - Paluba luxusnej výletnej lode okolo Nórska.

Zdroj: <http://www.luxusnepobyty.sk/destinacia/costa-luminosa-4-vyletna-plavba-norske-fjordy/>

Príloha C – Dotazník

Dotazník respondenta

Vážení respondent / respondentka,

dovoliť som si predložiť Vám tento dotazník, ktorý sa týka problematiky cestovného ruchu, konkrétne cestovateľskej destinácie Nórsko. Jeho jediným cieľom je zistiť Váš osobný názor na Nórsko a na základe tohto, zostaviť fiktívny optimálny zájazd do Nórskeho kráľovstva. Uvedený dotazník je anonymný a slúži len pre účely vysokoškolskej záverečnej práce.

Bc. Filip Haško

Prosím vyplňte krúžkovaním jednej správnej odpovede na otázku alebo v prípade potreby, prosím dopíšte svoj osobný názor.

1. Ste:

- muž
- žena

2. Aký je Váš vek:

- medzi 20-30 rokov,
- medzi 30-40 rokov,
- medzi 40-50 rokov,
- medzi 50 a viac rokov.

3. Za kého kraj Slovenska pochádzate:

- Bratislavský
- Trenčiansky
- Žilinský
- Banskobystrický
- Prešovský

- Košický
- Trnavský
- Nitriansky

4. Navštívili ste v niekedy v minulosti Nórsko

- nie
- Ak ste uviedli nie, uveďte prosím svoj dôvod.....

.....

- áno
- Ak ste odpovedali áno, kde ste konkrétne v rámci Nórska boli, za akým účelom.....

.....

- Ak ste odpovedali áno, boli ste v Nórsku prostredníctvom
 - cestovnej kancelárie alebo cestovnej agentúry
 - individuálne vo vlastnej réžii
- Ak ste uviedli áno, vrátili by ste sa tam znova
 - áno, uveďte prosím dôvod.....
 - nie, uveďte prosím dôvod.....

5. Čo sa Vám vybaví ako prvé, keď sa povie „cestovateľská destinácia Nórsko“

- nič sa mi nevybaví
- prosím doplňte, svoj názor.....

6. Ak by ste mali ísť do Nórska na organizovaný zájazd, akú formu dopravy preferujete pre Vás:

- letecky
- os. automobilom, karavánom
- autobusom

-
-
- iné, prosím špecifikujte, aký typ zájazdu a prečo:.....

.....

.....

10. Z ktorého letiska preferujete odlet do Nórska? Zároveň môžete aj uviesť nižšie dôvod vášho výberu.

- letisko Schwechat (Viedeň)
- letisko V. Havla (Praha)
- letisko Katowice (Katowice)

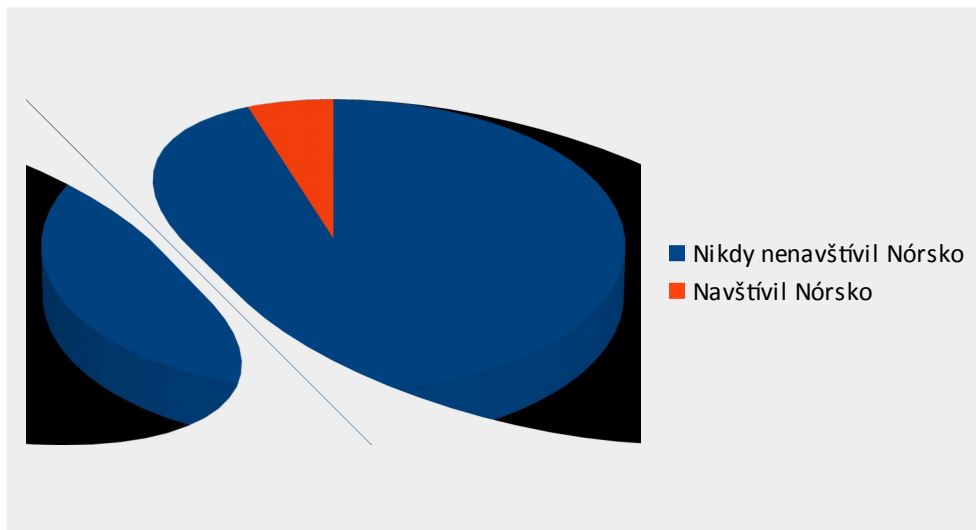
Dôvod:.....

11. Čo by ste z uvedených turistických atrakcií v Nórsku najradšej navštívili: (*môžete označiť aj viac odpovedí naraz*)

- Hlavné mesto Oslo
- Lofoty
- Vesfaldy
- Turistické chodníky
- Fjordy
- Divokú prírodu
- Ľadovce
- Vodopády
- Morské pobrežia krajiny
- Krajinu za Polárnym kruhom
- Veľrybie safari
- Losie safari
- Výletnú loď okolo Nórska
- Rybárske dedinky spojené s rybolovom
- iné, prosím uveďte.....

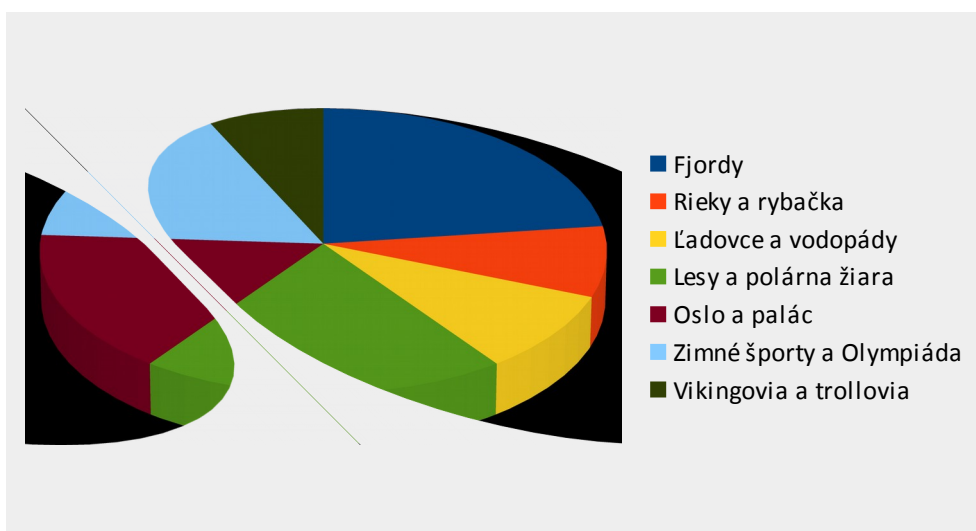
Príloha D - Grafy dotazníkového šetrenia č. 2 -8

Graf č. 2 - Odpovede respondentov na 4. dotazníkovú otázku: „Navštívili ste niekedy v minulosti Nórsko?“.

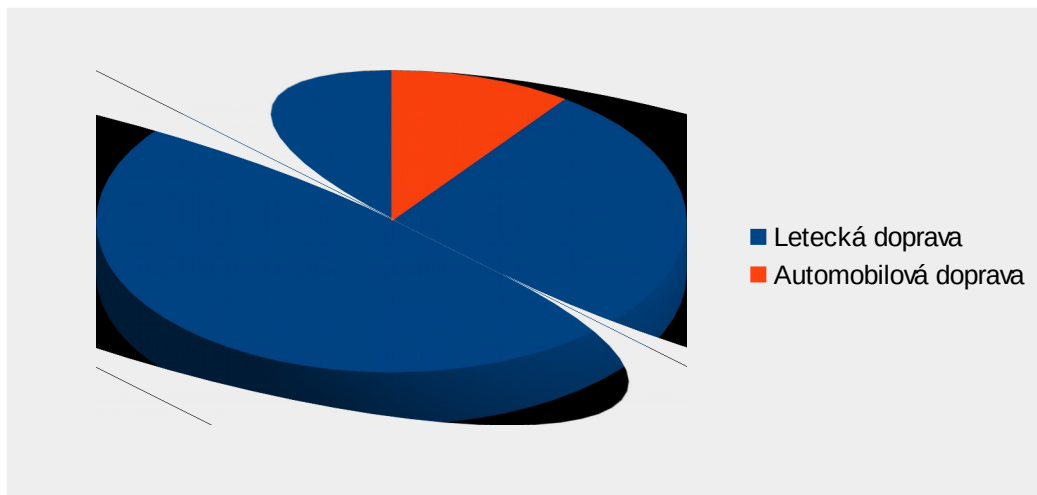
Zdroj: vlastné spracovanie autorom na základe dotazníkového šetrenia

Graf č. 3 – Odpoveď respondentov na 5. dotazníkovú otázku: „Čo sa Vám vybaví ako prvé, keď sa povie cestovateľská destinácia Nórsko?“.

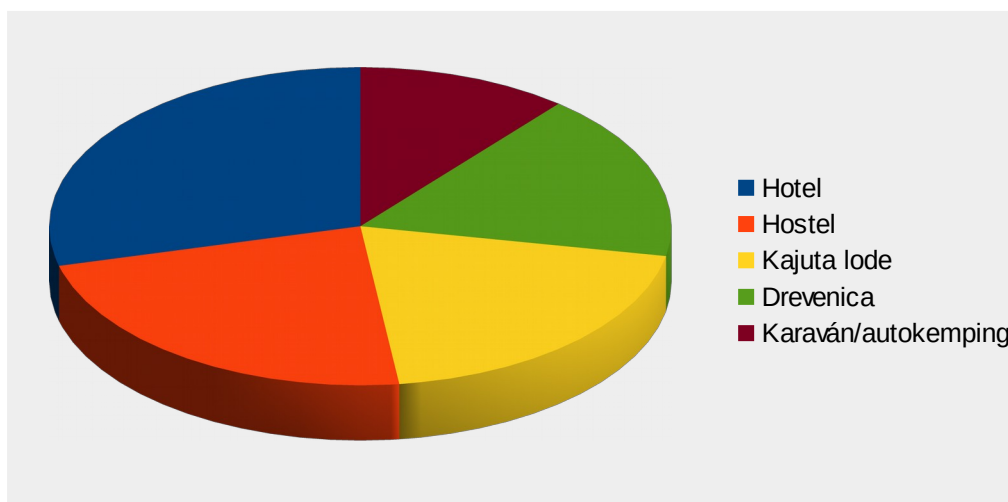
Zdroj: vlastné spracovanie autorom na základe dotazníkového šetrenia

Graf č. 4 – Odpoveď respondentov na 6. dotazníkovú otázku: „Ak by ste mali ísť do Nórska na organizovaný zájazd, akú formu dopravy preferujete?“

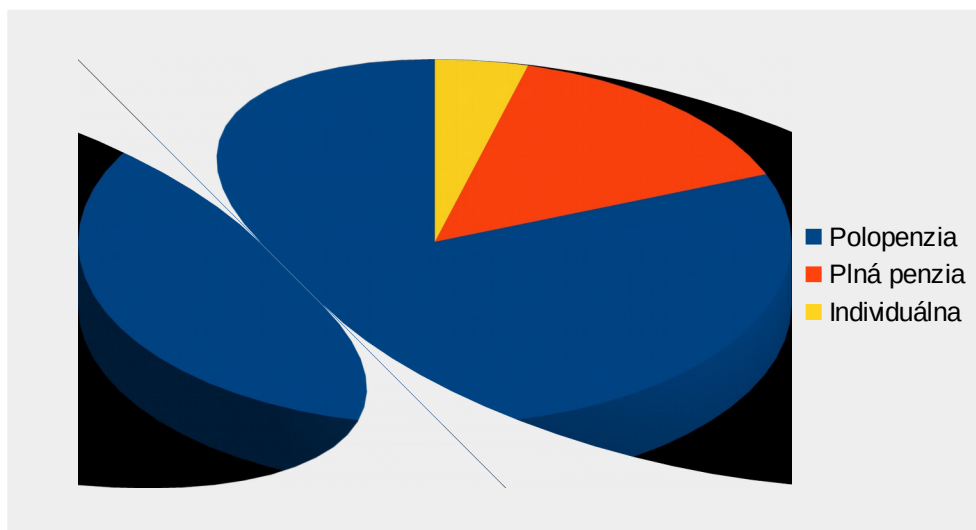
Zdroj: vlastné spracovanie autorom na základe dotazníkového šetrenia

Graf č. 5 - Odpovede respondentov na 7. dotazníkovú otázku: „Akú formu ubytovania by ste na tomto zájazde preferovali?“

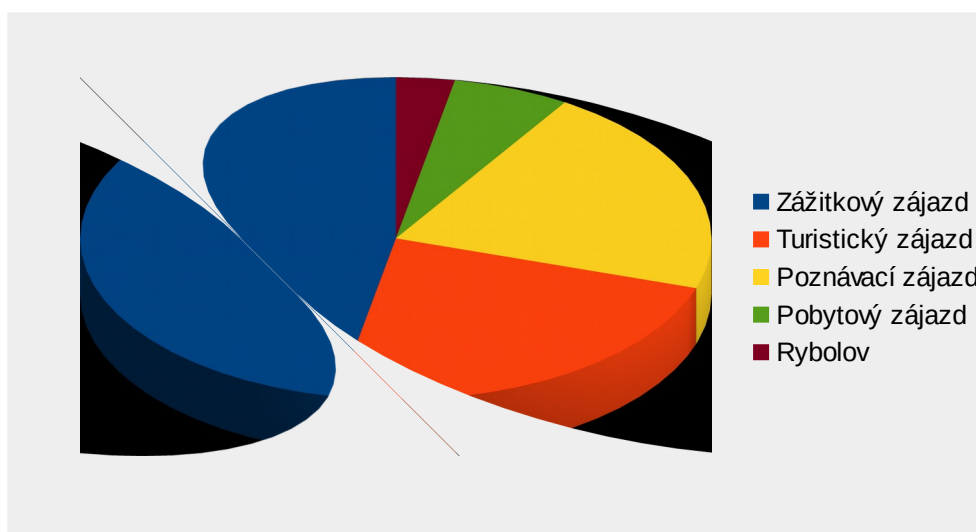
Zdroj: vlastné spracovanie autorom na základe dotazníkového šetrenia

Graf č. 6 – Odpovede respondentov na 8. dotazníkovú otázku: „ Akú formu stravovania by ste preferovali? “

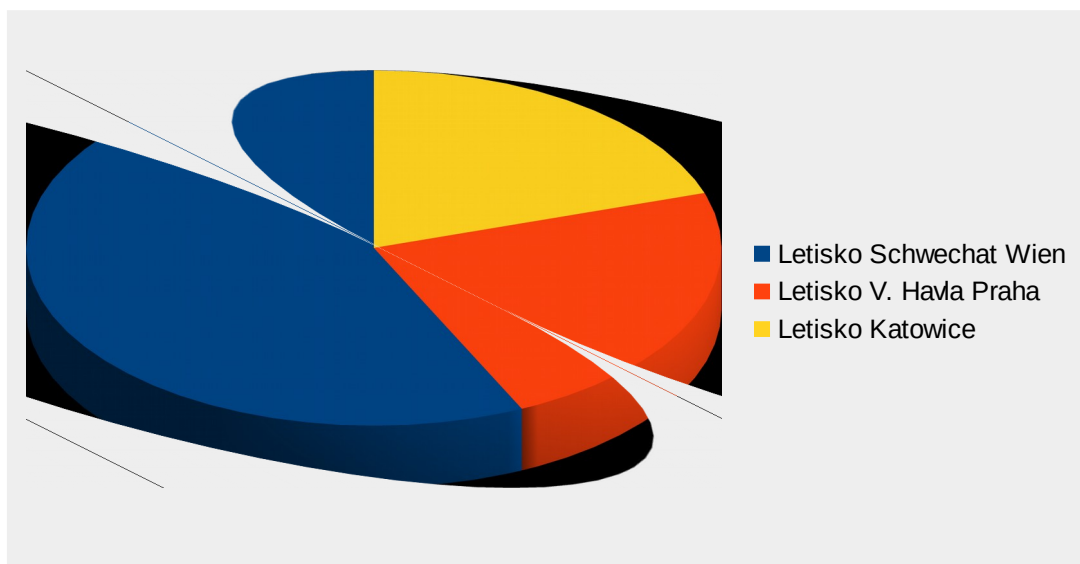
Zdroj: vlastné spracovanie autorom na základe dotazníkového šetrenia

Graf č. 7 – Odpovede respondentov na 9. dotazníkovú otázku: „ Akú formu zájazdu by ste v rámci Nórska preferovali a prečo? “

Zdroj: vlastné spracovanie autorom na základe dotazníkového šetrenia

Graf č. 8 – Odpovede respondentov na 10. dotazníkovú otázku:
„Z ktorého letiska preferujete odlet do Nórska?“.

Zdroj: vlastné spracovanie autorom na základe dotazníkového šetrenia

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Filip Haško

Obor: Management cestovního ruchu

Forma studia: kombinované

Název práce: Nórsko – potenciál cestovního ruchu

Rok: 2016

Počet stran textu bez příloh: 63

Celkový počet stran příloh: 20

Počet titulů českých a slovenských použitých zdrojů: 7

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 5

Počet internetových zdrojů: 32

Vedoucí práce: Ing. Iveta Hamarneh Ph.D